

A BALASSAGYARMATI HONISMERETI KÖR
HARMINC ÉVE

A MADÁCH IMRE VÁROSI KÖNYVTÁR HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYÉBEN
TALÁLHATÓ DOKUMENTUMOKBÓL ÉS FOTÓKBÓL ÖSSZEÁLLÍTOTTA
VAS ÁGNES ÉS ÁCS ZSUZSANNA

BALASSAGYARMAT
2008

A harmincéves Balassagyarmati Honismereti Kör köszöntése

S a nemzet, amely emlékeit veszni hagyja, azzal saját síremlékét készíti.

Hölgyeim és Uraim, tisztelt honismereti kör tagok! Nagy szeretettel köszöntöm Önöket, és tisztelettel üdvözlöm vendégeinket, dr. Selmeczi Kovács Attilát, a Honismereti Szövetség alelnökét és Bódi Györgyné doktort, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet igazgató asszonyát. A Honismereti Kör alapítói közül megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm Reiter László helytörténeti kutatót és Réti Zoltán festőművészt, városunk díszpolgárait.

A kezdő idézet Balassagyarmattól nem is olyan távol, az ipolykeszi templom falán olvasható. Ipolyi Arnold akadémikus, nagyvárad püspöktől származik, aki Ipolykeszin született, szerteágazó tudományos tevékenységet folytatott, mondhatni polihisztor volt: folklorista, történész, régész, aki gyűjteményeivel közintézményeinket gazdagította. Az említett templomot egy balassagyarmati művész, Lencsés Zsolt restaurálta, s a munka nemrég készült el. Itt kapcsolódik össze Balassagyarmat, Ipolykeszi és az Ipoly völgye. Az egybefonódást szeretném hangsúlyozni, mert bár a Balassagyarmati Honismereti Körről beszélünk, azért mi mindig egy kicsit tágabb régióban gondolkozunk itt, az Ipoly völgyében. Most már szabadon közlekedhetünk a határon, és lám, ez a művész nemcsak az ipolykeszi templomot újíttotta fel, hanem terve van egy Ipoly-völgyi kálvária-sorozat készítésére is. Mai tevékenysége beilleszthető lesz a Honismereti Kör kutatási tárgykörébe, a város történelmébe, idővel bekerülhet majd a könyveinkbe. Egy olyan kiadványba, amelyhez hasonlóak az eltelt harminc esztendőben folyamatosan megjelentek, s amelyek dokumentálják történelmünket, múltunkat, kapcsolatainkat. Múlt nélkül nincs jelen, és nem tudjuk építeni a jövőt. Ez közhely, mindenki tudja, de azért akkor elevenedik meg igazán múltunk, válik személyhez szólóvá történelmünk, amikor egy-egy ilyen könyvet kézbe véve belelapozunk, s átéljük az ott leírtakat.

Sok szépet el lehet mondani a honismeretről. A köszöntőre készülve elkezdtem barangolni az Interneten, a mai világ egyik kincsestárában, és rögtön több ezer találat jelent meg honismeret címszó alatt. Idézni szeretném, amit a Honismereti Szövetség honlapján olvastam: *A honismeret honlapja – a honismeret honlapja. A honismeret, mint tevékenység és mint életforma, fontos, tudományt segítő, nemzettudatot erősítő, az emberi életnek tartalmat adó mozgalom. Megérdemli, hogy a rá vonatkozó tudásanyag, ismeret és hír ne csak az eddig jól bevált utakon, a Honismeret folyóirat lapjain jusson el az érdeklődőkhöz, hanem a gondolat sebességével, sőt annál is gyorsabban. Abogyan eddig csak népmeséink táltos lovai jártak. Hogy csak annyit kelljen szólnunk – vagy billentyűznünk, hogy hípp-hopp; akarom mondani: www.honismeret.hu.*

Most pedig a Balassagyarmati Honismereti Körről szeretnék elmondani néhány gondolatot, hiszen ez a harminc év igencsak gazdag volt eseményekben. El kell mondani, hogy ez egy sajátos jogállású egyesület, hiszen csak részben civil szervezet, mert egy közművelődési intézmény, a Madách Imre Városi Könyvtár vállalta a küldetést, hogy segíti az alapítókat. 1978. szeptember 25-én Podlipszky Ervin könyvtárigazgató hívására ült össze id. Arató János nyugalmazott igazgató-tanító, Bacsúr Sándor művelődési osztályvezető, dr. Ethei Lajos földrajz-történelemtanár, Farkas András festőművész-rajztanár, Kmetty Kálmán tanácselnök-helyettes, Kovalcsik András matematika–fizika szakos ta-

nár, Lombos Márton ny. tanácselnök, dr. Molnár Pál gyűjteménykezelő, Nagy Imre biológus, Németh Béla történelemtanár, Reiter László gyógyszerészasszisztens, helytörténeti kutató, Réti Zoltán festőművész, zeneiskola-igazgató, dr. Szabó Károly magyar-történelem szakos tanár, gimnáziumigazgató, id. Vojtkó István helytörténeti gyűjtő és dr. Zólyomi József múzeumigazgató. Annak idején elnöküknek választották Kovalcsik Andrást, aki ezt a tisztséget haláláig, 2007. február 9-ig betöltötte.

Az eltelt időben közel háromszáz rendezvény zajlott le ebben a házban, ami 2006-ban megújult. Ez köszönhető Oroszláné Mészáros Ágnesnek és utódjának, Pálincás Katalinnak, valamint a kollektívájuknak, akik nagyon lelkiismeretesen és céltudatosan végzik tevékenységüket: a kiváló, sikeres rendezvények mögött ott állnak a Madách Imre Városi Könyvtár dolgozói.

Balassagyarmat Város Önkormányzata elismeri a kör munkáját, de hivatkozhatok a korábbi időszakra is; említettem Kmetty Kálmán tanácselnök-helyettest, aki szintén szerepelt az alapítók között. Abban az időben bizony nem volt feltétlenül dicséretes tevékenység egy honismereti kör működtetése. A kör vezetőinek sok nehézséget kellett elhárítaniuk a fennmaradás érdekében, hiszen az akkori, „fentről jövő direktívák” nem feltétlenül az identitástudat megőrzéséről szóltak. Aztán következett a rendszerváltás, és úgy hiszem, elődeim közül mindenki vállalta, hogy mecénása lesz a Honismereti Körnek. Tíz évvel ezelőtt Juhász Péter mondott köszöntőt a jubileumi összejevetelen, s elődöm, Lombos István adta át a Pro urbe kitüntetést a körnek 2003-ban. Ez a „jogfolytonosság” a polgármesterek között fennáll. Biztos vagyok abban, hogy az utánam következők is követni fogják elődeik példáját, mert – nagyon egyszerűen fogalmazva – ez a dolgunk. A legalapvetőbb közös ügyünkről szólunk, ha a honismeretről beszélünk: a városról, az itt élő emberekről, azokról, akik tettek valamit – mégpedig nem is keveset –, és most is tesznek Balassagyarmatért. Cselekedeteik révén ők mindannyian valamilyen módon közös történelmünk részeivé válnak.

A Honismereti Kör kapcsolatrendszeréből néhány elemet mindenképpen szeretnék kiemelni. Szakmai együttműködést a helyi múzeummal és a levéltárral alakítottak ki. A könyvtári rendszeren belül pedig a megyei könyvtár mindig is a támogatók közé tartozott, s tartozik ma is: köszönet érte Kojnok Nándor, Oroszné Katona Anna, Bódi Györgyné dr. igazgatóknak, valamint dr. Czipó Ernőné nyugalmazott helyismereti könyvtárosnak. Említésre méltó a szécsényi múzeumbarát körrel Antal Károly elnök úr működése idején, majd Galcsik Zsolttal kialakított munkakapcsolat, vagy az évtizedekre szóló barátság az ózdi Lajos Árpád Honismereti Körrel, s elnökével, Nagy Károlyval. Közel tíz éve született az elhatározás, hogy az évtizedek alatt összegyűlt tudást, valamint a lokálpatriotizmust továbbadják a középiskolás fiataloknak: a Balassagyarmati panteon vetélkedőn keresztül a középiskolába kerülő 9. osztályosokat ismertetik meg városunk történetével, olvasónapló pályázataikkal az egész korosztályt készítetik dolgozatok létrehozására, a honismereti híradó ifjúsági különszámai pedig a diákok önálló szépirodalmi és honismereti tevékenységének a tanúi.

A Balassagyarmati Honismereti Kör Nógrád megye egyik legrégebbi hagyomány-ápoló civil szervezete, mely az irodalmi és történelmi múlt, az épített és természeti

környezeti értékek feltárására és megőrzésére alakult. Az elmúlt három évtized alatt a nyolcvanfős tagság havonta szervezett összejövetelein Balassagyarmat és Nógrád megye jeles tudósairól – például Ligeti Lajosról, Mikovinyi Sámuelről, Nagy Ivánról – íróiról – például Szabó Lőrincről, Mikszáth Kálmánról, Madách Imréről, Komjáthy Jenőről – képzőművészeiről – például Szabó Vladimírről, Horváth Endréről, Csontváry Kosztka Tivadarról – zeneszerzőiről – például Rózsavölgyi Márkról, Kondor Ernőről – tartottak előadásokat és megemlékezéseket. Vendégül láttak sok elszármazottat, befogadták a határon túli helytörténeti kutatókat, honismerettel foglalkozókat, helyet adtak a tagok kutatási eredményeiről készített beszámolóinak, idősebb helyi személyiségek, családok bemutatkozásának. Azt gondolom, hogy ez a kitartó munka, amit harminc év alatt végzett a Honismereti Kör, nemcsak hogy beérett, hanem igazi, gyönyörű gyümölcsöket termett. Ehhez a szolgálathoz kívánok további sikereket, a Honismereti Kör alapító tagjainak pedig jó egészséget, tartsa meg őket a jó Isten sokáig körünkben! A fiatalokat pedig buzdítanám erre a munkára, hogy büszkéek lehessünk városunkra, honismereti tevékenységünkre. Befejezésül Márai Sándort idézem: *Csak egyfajta igazi hazafiság van. Ha valaki ott, ahol éppen él, teljes hűséggel és feltétlen erőfeszítéssel helyt áll a munkájában. Ennek visszaható ereje van a hazára is.* Végezetül lélekben ünnepeljünk együtt azokkal, akik nem lehetnek velünk, viszont tevékenyen szerepet vállaltak a kör életében. Nagyon örülök, hogy részt vehettem ezen az ünnepségen, további sikereket kívánok a kör minden tagjának, és még egyszer szeretném megerősíteni, hogy polgármesterként mindenkor meggyőzőm a képviselő-testületemet, hogy minden erővel, anyagi és szellemi javainkkal támogassuk e tevékenységet. Köszönöm a Balassagyarmati Honismereti Kör munkáját!

MEDVÁ CZ LAJOS
polgármester

Könyvtári köszöntő

Mióta hazánk az Európai Unió tagja, a helyismereti dokumentumok és információk könyvtári gyűjtésének, feldolgozásának, közvetítésének szerepe új dimenziót kapott. A globalizáció közepette a helyi értékek számontartása, feltárása és a használók rendelkezésére bocsátása fontos eszköze a nemzeti identitás megőrzésének, a patriotizmus, a szűkebb és tágabb haza szeretete ápolásának.

Már napjaink tapasztalatai is azt mutatják, hogy az 1997. évi 140. törvény által a települési könyvtári feladatok között megszabott – az 1960-as évektől tudatosan folytatott – könyvtári helyismereti munka kötelező feladatkénti megfogalmazása (települési és megyei könyvtárak számára egyaránt) jogos lépés volt.

Fenti törvény 65. § (2) b.) pontját idézve: a települési könyvtár: *helyismereti információkat és dokumentumokat gyűjt* – igen tömör megfogalmazásnak tűnik. Mi könyvtárosok, és természetesen a használók tudják igazán, mi minden van e mondat mögött:

- speciális, különleges dokumentumok beszerzése,
- ezek feldolgozása (akár a megszokottnál összetettebb), védelmének biztosítása,
- a helyismereti dokumentumok, információk gyors rendelkezésre bocsátása az olvasó igényeinek megfelelően,

– a helyismereti információk széleskörű népszerűsítése, propagálása, közkinccsé tétele.

Ez utóbbi apropója ez a mai évfordulós rendezvény, ami bizonyítja, hogy a közművelődési könyvtárak és helyismereti részlegük különféle rendezvényekkel: kiállításokkal, előadásokkal, találkozókkel, vetélkedőkkel, a könyvtárakban szervezett, működtetett közösségekkel, klubokkal, körökkel igen sokat tehetnek a helyismereti információk népszerűsítéséért. A Balassagyarmati Honismereti Kör egy ilyen közösség, amely az elmúlt harminc évben mindig otthonra és támogatásra lelt a Madách Imre Városi Könyvtárban.

Sajátos lehetőség az, amikor a közművelődési könyvtár helyismereti–helytörténeti kiadványokkal: bibliográfiákkal, adattárakkal, tanulmány- és forráskötetekkel fordul a közönség felé. Igen ritka ma már a maga műfajában egy olyan időszaki kiadvány, mint a Balassagyarmati Honismereti Híradó, ami közel harminc évet megélt és ugyancsak a Madách Imre Városi Könyvtár gondozásában jelenik meg rendszeres időközönként.

A Balassagyarmati Honismereti Kör és Híradó évfordulója ünnep mindannyiunk számára: a tagság, a szerzők, a lelkes helyismereti kutatók, a könyvtárosok és természetesen Balassagyarmat Önkormányzata és a város közönsége számára. Sütő András szavaival kívánom, hogy legyen folytatás, s mindazok, akiknek munkája által e jeles évfordulókhoz elérkeztünk, szívvel-lélekkel gondoskodjanak a következő harmincadik évfordulóhoz való eljutásról is: *Gyertyát nem azért gyújtanak, hogy véka alá rejtsek, hanem hogy gyertyatartóba tegyék, és fényét vesse mindazokra, akik a házban vannak.**

BÓDI GYÖRGYNÉ DR.

a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet igazgatója

A Balassagyarmati Honismereti Kör jubileumára emlékeztek **

2008. szeptember 18-án délután zsúfolásig megtelt a város szélén álló egykori nemesi kúria, a Csillagház, azaz a Helytörténeti Gyűjtemény barátságos épülete az ünneplő közönséggel. A Honismereti Kör megalakulásának harmincadik évfordulója alkalmából rendezett rendkívül tartalmas és bensőséges ünneplést, mint minden korábbi rendezvényt is, a Madách Imre Városi Könyvtár szervezte. Ez a kapcsolat nem véletlen, ugyanis harminc évvel ezelőtt, 1978. szeptember 25-én Podlipszky Ervin könyvtárigazgató kezdeményezésére alakult meg a Balassagyarmati Honismereti Kör, amely elnökévé Kovalcsik Andrást választotta meg, aki ezt a tisztséget haláláig betöltötte. A makói származású tanárember több mint négy évtizeden át Balassagyarmat kulturális életének meghatározó személyisége volt, rendkívül sokrétű tevékenységének fókuszában a hagyományápolás, a honismereti munka, a helyi hírességek kutatása állt. Harminc éven keresztül számos eredményes pályázat révén kiállításokat, országos jelentőségű megemlékezéseket, rendezvényeket szervezett, miközben kitűnő fotós, publicista is volt, de mindenekelőtt pedagógus, vérbeli tanár.

---

* Sütő András: *Csillag a máglyán*

** Teljes terjedelmében megjelent a *Honismeret* 2008. évi 6. számában

A jubileumi ünnepségre jelent meg a Madách Imre Városi Könyvtár kiadásában az *Emlékkönyv Kovalcsik András tiszteletére* című kiadvány, melyben a barátok, pályatársak, tisztelők és tanítványok emlékezései láttak napvilágot. Az ünnepi rendezvény programjának élén ennek a kötetnek a bemutatása állt, amit dr. Csongrády Béla újságíró beszámolója tárt a közönség elé, aki egyben a *Honismereti Híradó* legutóbbi, 29. évfolyamának kötetét is részletesen ismertette. Ez a sokoldalú kiadvány önmagában is kellőképpen reprezentálja a Honismereti Kör kiemelkedő tevékenységét. Amint Vas Ágnesnek, a Honismereti Kör titkárának visszaemlékező összeállításából tudjuk, az eltelt három évtizedben közel háromszáz rendezvény zajlott a Csillagházban. 1979 óta minden évben megjelent a *Balassagyarmati Honismereti Híradó*, melynek a különszámokkal együtt 46 kötete látott napvilágot, összesen 1375 cikket tartalmaz 5783 oldal terjedelemben. Az alapítástól kezdve a Madách Imre Városi Könyvtár működteti a Honismereti Kört. A könyvtár igazgatói mindig fontos feladatuknak tartották a hagyományápolást. A kör eredményes működése főképpen az anyaintézményben dolgozók együttes munkájával valósult meg. Az alapító Podlipszky Ervintől Oroszlánné Mészáros Ágnes vette át a kör irányítását, aki évtizedeken keresztül szerkesztette a *Honismereti Híradót*, tervezte az emléküléseket, rendezvényeket, az emléktáblákat, kiállításokat, előadást tartott, s minden erejét latba vetette, hogy a működéshez szükséges feltételeket megteremtse. Neki köszönhető az épület felújításának kezdeményezése, a kiállítótér bővítése, a belső berendezés korszerűsítése. Nyugállományba vonulása után Pálinkás Katalin igazgató is fontos feladatának tekinti a kör további színvonalas működtetését. A kiadványsorozat szerkesztését pedig Vas Ágnes vette át. Az utóbbi két évtizedben a fő mecénás Balassagyarmat Város Önkormányzata volt. A polgármesterek pártállásra való tekintet nélkül elismerték és pártolták a hagyományőrző tevékenységet. Ezt jól mutatja, hogy 2003-ban Pro urbe kitüntetést kapott a Honismereti Kör, valamint a kulturális pályázatokon is rendszeresen támogatást nyert.

A kör megalakulása óta tagja a Honismereti Szövetségnek. Kovalcsik András néhai elnök, valamint néhányan a tagságból évtizedeken keresztül résztvevői voltak az Országos Honismereti Akadémiáknak.

A helytörténeti tevékenység egyik fő iránya a kutatás. A kör tagjai által gyűjtött dokumentumokat a Helytörténeti Gyűjtemény őrzi, amit digitalizálva bocsát a kutatók rendelkezésére. Előadásai fókuszában a hagyományápolás áll, változatos helyi témákkal gazdagítják a helytörténetet. A „házigazda” sorozatban helyiek és elszármazottak mutatkoznak be. Az őszi emlékülés sorozatban elsősorban Horváth Endre személyéhez és a kiemelt évfordulókhöz kapcsolódó témák szerepelnek.

A harmincéves Honismereti Kör teljes létszámban megjelent tagságát a már említett két kiadvány bemutatását követően elsőként Medvác Lajos polgármester köszöntötte, aki többek között röviden ismertette a kör harmincéves munkáját, megemlékezett az alapítókról, mindenekelőtt Kovalcsik Andrásról, köszöntve a még élő alapítókat, majd utalt a városi önkormányzat mindenkorai támogatására. A Honismereti Szövetség nevében jelen sorok írója köszöntötte a Honismereti Kört, utalva országosan is példamutató aktivitásukra, a helytörténeti gyűjtemények és honisme-

reti körök kapcsolatának fontosságára, a hagyományőrzés, az értékmentés, a közösségi szellem ápolásának jelentőségére, identitáserősítő hatására. A Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet képviselőjében Bódi Györgyné dr. igazgató asszony lírai hangvétellő, irodalmi értékő köszöntője hangzott el, amit a társintézmények és magánszemélyek köszöntői és gratulációi követtek. Az ünneplés bensőséges hangulatát emelte Pap Bence tanuló gitárjátéka.

A jubileumi ünneplés a helyi hagyományok ápolása terén elért jelentős eredmények számbavételén túl arról is tanúskodik, hogy a Balassagyarmati Honismereti Kör, melyet a Honismereti Szövetség a legaktívabb, legeredményesebben működő körként tart számon, az eltelt három évtized alatt nemcsak Nógrád megyében, hanem országos méretekben is kiemelkedő jelentőségre tett szert.

SELMECZI KOVÁCS ATTILA
a Honismereti Szövetség alelnöke

Medváczi Lajos

Selmeczi Kovács Attila

Bódi Györgyné dr.

Schwarczkopf Ádámné

Előadások, rendezvények, események 1978–2008

1978.

1. szeptember 25. A Honismereti Kör alakuló összejövetele. Dr. Szabó Károly: Mikszáth Kálmán és Balassagyarmat
2. november 27. Dr. Esze Tamás: Balassagyarmati események a Rákóczi-szabadságharc idején

1979.

3. február 26. Kovalcsik András: Beszámoló a Horváth Endre-émléknapp előkészületeiről. Reiter László: Diaképek a város életéről és nevezetességeiről
4. május 14. Ethei Lajos: A politikai helyzet alakulása a felszabadulás után a helyi sajtó tükrében
5. október 13. Horváth Endre-émlékülés a klubkönyvtár kiállítótermében. A magyar rézmetszés múltja és történeti feldolgozásának helyzete, Horváth Endre művészetének helye a magyar és európai rézmetszésben, valamint a rézmetszésünk mai helyzete és perspektívái témakörből tart előadást dr. Szij Rezső, dr. Semsey Andor, Vagyóczky Károly és Kovalcsik András. Horváth Endre síremlékénél a balassagyarmati temetőben koszorúz és beszédet mond Versényi György gimnáziumigazgató. Az emlékkiállítást a Horváth Endre Galériában megnyitja Redő Ferenc festőművész, a Szépművészeti Múzeum volt főigazgatója. A kiállításon Horváth Endre művei mellett szerepelnek: Nagy Zoltán, Füle Mihály, Gáll Ferenc, Vertel József grafikusművészek rézmetszetei és rézkarcai, valamint a Bélyegmúzeum összeállítása a kiállító művészek bélyegeiből. (A Madách Imre Városi-Járási Könyvtár és a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ közös rendezvénye) **(ld. fotó, balról Vagyóczky Károly, dr. Semsey Andor, dr. Szij Rezső és Kovalcsik András)**
6. november 29. Kovalcsik András: Beszámoló a kör egyéves múltjáról. Nagy Imre: Balassagyarmat környékének természeti értékei – előadás diavetítéssel. Tóth István: A balassagyarmati mezőgazdasági iskola története

1980.

7. február 23. Kondor Ernő balassagyarmati nótaszerző szobrának leleplezési ünnepsége a Klubkönyvtár (Csillagház) előtt. A szobrot Búza Barna szobrászművész készítette az özvegy áldozatkészségének köszönhetően. Beszédet mond Kmetty Kálmán, a Városi Tanács elnökhelyettese. Este vadászbál a Balassa étteremben Kondor Ernő zeneszerző emlékére. Közreműködik Béres Ferenc, Puskás Sándor, Cseke Júlia, Molnár Júlia énekes, kísér Baranyi János és népi zenekara. (A Madách Imre Városi-Járási Könyvtár, a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ és a Balassa étterem közös rendezvénye)
8. április 14. Leblancné Kelemen Mária: Balogh Károly élete és munkássága. Kovalcsik András: Balassagyarmat kulturális és városképi értékeinek fokozott védelme. Kovalcsik András: Előkészületek a Balassi Bálint Gimnázium 80. évfordulójára. Dr. Molnár Pál: A helytörténeti kiállítás elmúlt fél éve

9. május 28. Mikszáth Kálmán halálának 80. évfordulóján koszorúzás Mikszáth Kálmán szobránál. A Mikszáth Kálmán Művelődési Központban dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész előadása Mikszáth Kálmánról, majd a Szent Péter esernyője c. film vetítése. (A Madách Imre Városi Könyvtár és a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ közös rendezvénye)
10. október 18. 80 éves a Balassi Bálint Gimnázium. A vendégek fogadása a Városi Tanács nagytermében. A 80 éves a Balassi Bálint Gimnázium c. kiállítást a helytörténeti kiállító teremben megnyitja **Versényi György gimnáziumigazgató (ld. fotó)**, bemutatja Kovalcsik András tanár, közreműködik a Balassi Bálint Gimnázium kamarakórusa Mátyás Levente vezetésével. Baráti találkozó a város vezetőivel a volt megyeháza földszinti helyiségében (Ifjúsági Ház). Bevezetőt mond Rith Lajosné, az MSZMP Városi Bizottságának első titkára. (Balassagyarmat Város Tanácsa, a BBG és a Honismereti Kör közös rendezvénye)
11. november 3. Az éves működés értékelése, további feladatok, kapcsolatok felvételének megbeszélése
12. december 22. Évzáró közgyűlés. Kmetty Kálmán *Balassagyarmati utcanépek* c. könyvének bemutatása. A Honismereti Kör „legalizálására” vonatkozó elképzelések. A Szent Jobb 1939. évi balassagyarmati ünnepségéről készült archív film megtekintése

1981.

13. március 7. Emlékkülés Bérczy Károly és Csalomjai Pajor István születésének 100. évfordulója tiszteletére a volt megyeháza felújított részében kialakított Ifjúsági Házban. **(ld. fotó, balról Kovalcsik András, dr. Kerényi Ferenc, dr. Nagy Miklós, Madarász László)** Madarász László tanácselnök-helyettes: Az új arcú Balassagyarmat és a hagyományápolás. Dr. Kerényi Ferenc: Bérczy Károly és Madách Imre. Dr. Nagy Miklós: Bérczy Károly elbeszélő művészete a kor tükrében. Péter Mihály: Bérczy Károly és az Anyegin. Kolta Magdolna: Lírai értékproblémák a XIX. sz. közepén. Leblancné Kelemen Mária: Csalomjai Pajor István. Az emlékkülés után koszorúzás Bérczy Károly és Pajor István emléktáblájánál. (A Madách Imre Városi Könyvtár, a Honismereti Kör és a Nagy Iván Múzeumbarát Kör közös rendezvénye)
14. [március 18. A honismereti mozgalom helyzete Balassagyarmaton. Megbeszélés a Városi Tanácson a levéltár, a múzeum, a Hazafias Népfront, a pártbizottság, a tanács, a könyvtár és a Honismereti Kör képviselőivel]
15. május 15. Schultz Katalin dalestje a Rózsavölgyi Márk Zeneiskolában. A műsorban bemutatóként elhangzik Michel Gyarmathy két Balassagyarmatról szóló költeménye, melyet Rózsa Miklós zenésített meg. A költeményeket elmondja Oroszlánné Mészáros Ágnes. (A Rózsavölgyi Márk Zeneiskola rendezvénye)
16. május 30. Jobbágy Károly kétszeres József Attila-díjas költő 60. születésnapja alkalmából díszpolgáravató ünnepség a Városi Tanács dísztermében. A Bajcsy-Zsilinszky Úti Általános Iskola kamarakórusa énekel, vezényel Valecsikné Tamás Zsuzsa. Irodalmi műsor Jobbágy Károly műveiből Oroszlánné Mészáros Ágnes szerkesztésében és rendezésében. **(ld. címlapfotó, balról Oroszlánné Mészáros Ágnes, Balláné Simon Mária)** Kenyeres Zoltán irodalomtörténész

méltatja a költő munkásságát. Dr. Vass Miklós tanácselnök üdvözlí és Balassagyarmat díszpolgárává avatja a költőt. A Városi Vegyeskar bemutatja Jobbágy Károly: *Májusi hózápor* c. művét Udvardy László megzenésítésében, mely az ünnepi alkalomra készült. Vezényel Ember Csaba karnagy, műsorvezető Csikász István. (A Városi Tanács rendezvénye)

17. június 9. Palóc ligetben Komjáthy Jenő szobrának avató ünnepe. Az alkotást Györfi Sándor szobrászművész készítette. Avató beszédet mond Berki Mihály, a Megyei Tanács elnökhelyettese. Komjáthy Jenő Homályból c. versét elmondja Csábi István. Az avatás után a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ Ifjúsági és Úttörőházában dr. Szabó Károly irodalomtörténész méltatja Komjáthy Jenő munkásságát. Közreműködik Oroszlánné Mészáros Ágnes és Csikász István – vers, Fogarasi Béla – gitár, Veres István – fuvola. (A Városi Tanács rendezvénye)

18. július 6. A Szántó Kovács János Szakközépiskola 30 éves és a balassagyarmati ipari szakmunkásképzés 100 éves jubileumával kapcsolatos iskolai ünnepek aktuális feladatainak megbeszélése

19. november 12. Honismereti kör foglalkozás – helytörténeti anyagunk rendezése, azonosítások, kiegészítések

20. november 19. Honismereti kör foglalkozás – városképi problémák. Diavetítéssel egybekötött beszélgetés

1982.

21. március 18. 150 éves a Nógrád Vármegyei Nemzeti Intézet – történelmi emlékülés a városházán. Megnyitja Madarász László, a Városi Tanács elnökhelyettese. Előadások: dr. Szabad György: A magyar reformkori művelődéspolitikai törekvések előzményeiről, indítékairól; dr. Kerényi Ferenc: Az „udvarházi klasszicizmustól” a romantikáig; dr. Praznovszky Mihály: A Nógrádi Nemzeti Intézet kiemelkedő személyiségei; Majdán János: A Nógrád Vármegyei Nemzeti Intézet története. (A Városi Tanács, a Madách Imre Városi-Járási Könyvtár Honismereti Köre, a Palóc Múzeum Nagy Iván Múzeumbarát köre és a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ História Köre közös rendezvénye) **(ld. fotó, beszél dr. Kerényi Ferenc)**

22. november 18. Honismereti kör összejövetelen a Városi Tanács és a megyei múzeumi szervezet közötti megállapodás megvitatása, jóváhagyása, melynek értelmében az összegyűjtött „muzeális jellegű” dokumentumokat a kör átadta a városnak, mely azokat a múzeum „szakszerű” kezelésébe adta tovább. Az 1983-as Madách-év előkészületei

1983.

23. február 3. Komjáthy Jenő-émléknep. A Balassi Bálint Gimnázium épületén elhelyezett emléktáblánál beszédet mond Kovalcsik András tanár, a Honismereti Kör elnöke. A Bajcsy-Zsilinszky Úti Általános Iskola épületén elhelyezett emléktáblát megkoszorúzza Bacsúr Sándor igazgató. A Palóc ligetben felállított Komjáthy Jenő-mellszobornál Csikász István költő emlékezik. A Palóc Múzeum előadótermében dr. Szabó Károly irodalomtörténész tart előadást Komjáthy Jenő élete és munkássága címmel, közreműködik Oroszlánné Mészáros Ágnes. Horváthné Szabó Ágnes muzeológus bemutatja a Komjáthy-emlékek című

kamarakiállítást a Palóc Múzeumban. (A Palóc Múzeum és a Madách Imre Városi-Járási Könyvtár közös rendezvénye)

24. február 28. Dr. Á. Varga László: *Madách emlékek a Nógrád megyei levéltárakban* – könyvbemutató

25. március 2. Koszorúzás és megemlékezés Kondor Ernő nótaköltő születésnapján. A rendezvény díszvendége özvegy Kondor Ernőné

26. április 25. Madách Imre-emlékülés a Városi Tanács dísztermében. Megnyitja dr. Vass Miklós, a Városi Tanács elnöke. Előadások: dr. Fülöp Lajos: Fráter Erzsébet; dr. Kerényi Ferenc: Majthényi Anna; dr. Szabó Károly: Veres Pálné; dr. Praznovszky Mihály: Szontagh Pál; dr. Horváth István: Sréter János. **(ld. fotó, beszél dr. Horváth István)** (A Városi Tanács, a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ, a Madách Imre Városi-Járási Könyvtár és a Palóc Múzeum közös rendezvénye)

27. augusztus 27. Kondor Ernő: *Él még a vén cigány*. Emlékest a művelődési központ kamaratermében. Közreműködik: Pitti Katalin, Leblanc Győző, Talabér Erzsébet, Hollai Bertalan énekművész, kísér az Ipoly Étterem népi zenekara Baranyi János vezetésével, konferál Csikász István. Vendégünk: Kondor Ernő Londonban élő özvegye és lánya. A rendezvényen átadásra kerül Réti Zoltán Kondor Ernőről készített portréja. (A Madách Imre Városi-Járási Könyvtár, a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ és a Városi Honismereti Kör közös rendezvénye)

28. [augusztus 30-án aláírták dr. Esze Tamás ajándékozási szerződését, mellyel a városnak adományozta a Balassagyarmat és Nógrád megye irodalmára vonatkozó bibliográfiai gyűjteményét az 1790–1945 közötti időszakból **(ld. fotó, balról dr. Vass Miklós, Fábián Jánosné, dr. Esze Tamás)**]

29. szeptember 5. Polgár István költő-újságíró köszöntése 60. születésnapján, a városházán. Pro urbe kitüntetés átadása, ünnepi műsor a költő verseiből

30. [szeptember 13-án Rebmann Rókusné közjegyző előtt aláírta az ajándékozási szerződést, mellyel öccse, Horváth Endre grafikusművész hagyatékát (bútorokat, műtárgyakat, képzőművészeti alkotásokat) a városnak adományozta]

31. szeptember 27. Balassagyarmat barátainak budapesti találkozója a Fáklya klubban Farkas András festőművész Madách-illusztrációinak bemutatásával. A kiállítást megnyitja dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész **(ld. fotó, középen Szász Lajos, mellette Kamarás József és Vidáné Kapos Ilona)**

32. október 1. Madách-díjasok találkozója a Városházán (a Madách-év kiemelt megyei eseményei keretében)

33. [december 9-én az ünnepi tanácsülésen dr. Esze Tamás díszpolgári, Rebmann Rókusné Pro urbe kitüntetésben részesült]

1984.

34. május 19. 150 éves a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola. Ünnepség szoboravatással, melyet Szederkényi Attila szobrászművész készített, és az iskola történetével foglalkozó *Honismereti Híradó* különszám bemutatásával

35. augusztus 27. A Honismereti Kör közgyűlése, öt év munkájának értékelése

36. október 20. Horváth Endre-emléknap. Emlékkiállítás a Csillagházban a Rebmann Rókusné által ajándékozott anyag bemutatásával. Dániel Viktor előadása Horváth Endréről. A temetőben Horváth Endre sírjánál Csikász István tart beszédet. A Balassi gimnáziumban Szederkényi Attila Horváth Endre-domborművét leleplezi Versényi György gimnáziumigazgató. (A Honismereti Kör, a Városi Könyvtár, a Palóc Múzeum és a Balassi Bálint Gimnázium közös rendezvénye)

1985.

37. március 7. Közgyűlés. A Honismereti Kör működési szabályzatának elfogadása, tiszteletbeli tagok választása

38. április 29. Szabó Lőrinc-emléknap. Koszorúzás a Palóc ligeti szobornál, melyen közreműködik a BBG Kamarakórusa, Mátyás Levente vezényletével. Megemlékezés a költő lakóházán elhelyezett emléktáblánál. Emlékkülés a Városi Tanács dísztermében. Megnyitja Fábián Jánosné elnökhelyettes, előadások: dr. Kabdebó Lóránt: A tékozló fiú csalódása, Koczás Sándor: Szabó Lőrinc. Szabó Lőrinc *A Költő és a Földiek* című művét előadja Csikász István, közreműködik a Kamaragyűttes. (A Városi Tanács, a Madách Imre Városi Könyvtár, a Honismereti Kör és a Komjáthy Jenő Irodalmi Társaság közös rendezvénye)

39. május 31. Az Ünnepi könyvhét keretében vendégünk Pálfalvi Nándor író

40. október 4. Balassagyarmat barátainak találkozója a Fáklya klubban. Réti Zoltán festőművész kiállítását megnyitja dr. Kelemen István. A fórumot vezeti Fábián Jánosné tanácselnök-helyettes. A hangversenyen közreműködik a Városi Szövetkezeti Vegyeskar, a Balassagyarmati Kamaragyűttes és a Budapesti Pedagógus Szimfonikus Zenekar. (A Rózsavölgyi Márk Zeneiskola rendezvénye)

1986.

41. április 28. Dr. Csáky Károly ipolysági helytörténész *Honti barangolások* című kötetének premierje

42. szeptember 22. A Balassi Bálint-emlékülést a városházán megnyitja Fábián Jánosné elnökhelyettes. Előadások: dr. Szabó Károly: Gyarmat és a Balassiak; dr. Horváth Iván: „Mi lehet szebb dolog...?”; dr. Kőszeghy Péter: A Szép magyar komédia – mint komédia. Közreműködik Végh Gyula, a Családi Intézet munkatársa. (A Városi Tanács, a Honismereti Kör, a Madách Imre Városi Könyvtár, a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ, a Palóc Múzeum és Múzeumbarát köre közös rendezvénye) **(ld. fotó, beszél dr. Kőszeghy Péter)**

43. október 20. Kovalcsik András *Horváth Endre*-albumának premierje a Helytörténeti Gyűjteményben Rebmann Rókusné támogatásával és személyes részvételével. Bemutatja Vagyóczky Károly grafikusművész és Kupa Mihály numizmatikus

44. november 28. Balassagyarmat barátainak találkozója Budapesten, a Gorkij Könyvtárban. Farkas András kiállítását megnyitja dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész, Mohácsy József *A légtornász története* című könyvét és Kovalcsik András *Horváth Endre*-albumát bemutatja T. Pataki László író-újságíró

45. december 17. Évzáró közgyűlés. T. Pataki László *Útonjáró* c. kötetét bemutatja dr. Szabó Károly irodalomtörténész

1979. október 13.

1980. október 18.

1981. március 7.

1982. március 18.

1983. április 25.

1983. augusztus 30.

1983. szeptember 27.

1986. szeptember 22.

1987.

46. február 9. Író-olvasó találkozó Csanády János költővel. Vendégek: Füzesi István, az MSZMP Nógrád Megyei Bizottságának munkatársa és Kojnok Nándor megyei könyvtárigazgató. Közreműködik: Csikász István, Oroszlánné Mészáros Ágnes, Sárkány Zsuzsa, Tibay András előadó, valamint Tóthné Lengyel Judit, Palánki Éva és Ember Péterné zenetanár. (Az Értelmiségi Klub, a Komjáthy Jenő Irodalmi Társaság és a Honismereti Kör közös rendezvénye)
47. május 5. Közgyűlés
48. [május 14 – június 5-ig a Honismereti Körtől a múzeumnak átadott dokumentumanyag tételes leltározása, majd a gyűjtemény elszállítása a Palóc Múzeum raktárába]
49. május 30. Balassagyarmat barátainak találkozója a Balassi Bálint Gimnáziumban. Baráti beszélgetés az öregdiákokkal a Csillagházban. (A Városi Tanács, a Balassi Bálint Gimnázium és a Honismereti Kör közös rendezvénye)
50. június 27. Kirándulás Selmecebányára. Vezetőnk dr. Csáky Károly ipolysági helytörténész
51. szeptember 3. Mohácsy József: *A légtornász története* – könyvpremier a szerző részvételével. A rendezvényt megnyitja Fábián Jánosné elnökhelyettes, a kötetet bemutatja T. Pataki László író-újságíró, közreműködnek: Csábi István, Oroszlánné Mészáros Ágnes, Sárkány Zsuzsa, Tibay András előadó, valamint Ember Péter és Krutsch Katalin zenetanár. (A Városi Tanács, a Honismereti Kör és a Madách Imre Városi Könyvtár közös rendezvénye) **(ld. fotó, balról dr. Mohácsy József, Fábián Jánosné, T. Pataki László)**
52. október 13. Kovács Ferenc: Nógrád megye természeti viszonyai – előadás
53. november 9. A Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság *Bőrünkön a betűk* című antológiájának könyvpremierje. Fábián Jánosné elnökhelyettes köszönti a vendégeket, dr. Szabó Károly irodalomtörténész bemutatja a kötetet. Az antológiából összeállítást ad elő Csábi István, Kerner Edit, Sárkány Zsuzsa, Tibay András, közreműködik Fogarasi Béla (gitár), Lados Miklós (klarinét), Méhes Imre (citera, ütők). A társaságot T. Pataki László mutatja be. (A Városi Tanács, a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)
54. november 21. A Hazafias Népfront Nógrád Megyei Honismereti Bizottsága egész napos továbbképzése a Csillagházban Kovalcsik András, Reiter László és **Molnár Mihály (ld. fotó)**, a Balassagyarmati Honismereti Kör tagjai előadásával
55. december 21. Évzáró közgyűlés. Közreműködik a Balassagyarmati Dalegylet

1988.

56. január 25. Nagy Ervinné: Tájébrázolás Madách műveiben
57. február 22. Molnár Mihály: Magyarország népi építészeti emlékei
58. március 26. Nagy Imre: Balassagyarmat és környéke növényvilága
59. április 13. Tóth Imre: *Ipoly menti palóc tájszótár* – könyvbemutató
60. április 26. Kató Sára: A csesztvei neolitikus telep és temető feltárása
61. május 23. Hemerka Gyula: Balassagyarmat a szlovák irodalomban

62. június 16. Vendégünk Libor Knežek, a szlovák írószövetség irodalmi osztályának vezetője. Beszélgetés a mai szlovák és szlovákiai magyar irodalomról
63. június 25. Nógrád megye természeti értékei. Kirándulás Kovács Ferenc és Nagy Imre tanár úr vezetésével **(ld. fotó, Ipolytarnóc)**
64. szeptember 5. Dr. Antal Elemér: A röntgen szerepe a régészetben. A Nógrádsáp-tatárdombi csontanyag elemzésének tapasztalatai
65. szeptember 15. Közgyűlés
66. november 11. Ádám Tamás *Gyökerek lélegzése* c. verseskötetét a Helytörténeti Gyűjteményben Baranyi Ferenc költő mutatja be. Közreműködik Csábi István és Csikász István előadóművész, Fogarasi Béla gitárművész
67. november 19. A Honismereti Kör tízéves jubileumi rendezvénye Balassagyarmat barátai találkozójaival. A zeneiskolában a vendégeket köszönti Rith Lajosné, az MSZMP Városi Bizottságának titkára. Farkas András kiállítását megnyitja Szabó Péter művészettörténész, közreműködik a Balassagyarmati Kamaraegyüttes, Kerner Edit és Csábi István előadóművész, valamint a Balassagyarmati Városi Szövetkezeti Vegyeskar Méhes Imre vezetésével. A 10 éves Honismereti Kört köszönti Letovai Ildikó, a Hazafias Népfront megyei titkára és Fábián Jánosné a Városi Tanács elnökhelyettese. Kovalcsik András és Reiter László diavetítéssel illusztrált beszámolója a kör életéről, rendezvényeiről. A Bottyán János Honvédkollégium (volt megyeháza) megtekintése Kovács Miklós igazgató vezetésével, fogadás a Városi Tanács dísztermében, baráti beszélgetés a Helytörténeti Gyűjteményben. (Balassagyarmat Város Tanácsa, a Madách Imre Városi Könyvtár, a Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, a Balassi Bálint Gimnázium és a Szántó Kovács János Gimnázium és Szakközépiskola közös rendezvénye) **(ld. fotó, Farkas András festőművész dedikálja albumát Ember Péter zenetanárnak)**
68. december 15. Évzáró közgyűlés zeneiskolai és általános iskolai tanulók karácsonyi műsorával

1989.

69. január 24. Kovalcsik András: Madách Imre *Az ember tragédiája* illusztrációi – vetített képes előadás
70. február 23. Házigazda Kamarás József, a drégelyi alagút és vár kutatója
71. március 23. Házigazda Reiter László fotós, gyógyszerészet-történész
72. június 5. Kalácska Béla: Evangélikus templomok építéstörténete
73. augusztus 6. Kirándulás Drégely – Nagybörzsöny – Dunakanyar – Nagymaros útvonalon dr. Csáky Károly és Kovács Ferenc vezetésével **(ld. fotó, Nagy-börzsönyi templom)**
74. szeptember 26. A Palóc Múzeum új kiállításának koncepciója. Vitaest
75. október 25. Vendégünk dr. Balogh Sándor történészprofesszor, a Balassi Bálint Gimnázium volt diákja
76. november 16. Házigazda Vác Béla fotós
77. november 29. Rózsavölgyi Márk születésének 200. évfordulós rendezvénye a zeneiskolában. Rózsavölgyi Márk emléktáblájánál megemlékezést tart Oroszlánné Mészáros Ágnes könyvtárigazgató. Réti Zoltán Rózsavölgyi Márkot ábrázoló festményének bemutatása és a dokumentációs kiállítás megnyitója az aulában. A hangversenyen köz-

reműködik Szenthelyi Miklós hegedű- és Keveházi Gyöngyi zongoraművész, valamint a zeneiskola tanáraiból alakult zenekar, vezényel Méhes Imre. A Réti Zoltán-monográfia szövegeinek felhasználásával szerkesztett összekötőszöveget Kerner Edit és Oroszlánné Mészáros Ágnes tolmácsolja. (Balassagyarmat Város Tanácsa, a Madách Imre Városi Könyvtár, a Honismereti Kör és a Rózsavölgyi Márk Zeneiskola közös rendezvénye)

78. december 14. Karácsonyi összejövetel a Helytörténeti Gyűjteményben. Közreműködik a Városi Szövetkezeti Vegyeskar Ember Csaba vezetésével, valamint Csábi István, Ember Péterné, Fogarasi Béla, Méhes Imre, Muraközy Nóra és Tóthné Lengyel Judit

1990.

79. január 18. Vezetőségi megbeszélés a Madách-ünnepségről

80. január 26. Madách-emléknap. Szoboravatás a Madách Imre Kollégiumban. Szederkényi Attila Madách-szobrát Madarász László kollégiumigazgató veszi át. A Madách-szobor megkoszorúzása a Köztársaság téren. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Nógrád Megyei Tagozatának éves közgyűlése a Madách Imre Városi Könyvtárban. Kiállítás ifj. és id. Balogh Károly emlékére a könyvtárban. Az alkotásokat bemutatja Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. Madách-emlékünnepség a művelődési központ kamaratermében. Köszöntőt mond Göncz Árpád, a Magyar Írószövetség elnöke. Az 1990. évi Madách-díjak és a Madách irodalmi pályázat díjainak átadása. Az ünnepi műsorban közreműködnek: Csábi István, Horváth Anita, Nedeliczki Teréz, Patakiné Kerner Edit, Tibay András előadó, Tóth Tibor, Móri Péterné és Ember Péter hegedű, Kanyóné Réti Emőke gordonka, a Balassagyarmati Kamaragyűttes, valamint a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ társastánc csoportja. A megyebálon zenél a Minerva együttes. (Nógrád Megye Tanácsa, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Nógrád Megyei Tagozata, a Palócföld Szerkesztősége, Balassagyarmat Város Tanácsa, a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ és a Madách Imre Városi Könyvtár közös rendezvénye)

81. február 26. Vendégünk Farkas András festőművész

82. március 12. Közgyűlés

83. március 27. Dr. Csáky Károly ipolyvári helytörténész *Szülőföldi vallomások* című könyvének bemutatója

84. április 24. A balassagyarmati születésű Nagy Iván történészről tart előadást Marosi Gábor és Pancsovai Krisztina gimnazista

85. május 3. Dr. Kapros Márta: *A születés szokásai az Ipoly mentén* – könyvpremier

86. június 30–július 1. Kirándulás Losonc – Rimaszombat – Rozsnyó – Betlér – Krasznahorka – Gombaszög útvonalon a Csemadok nagykürtösi szervezetének közreműködésével. Részvétel a gombaszögi országos nemzetiségi kulturális fesztiválon

87. szeptember 21. ifj. Vojtkó István: Kutatásaim a Balassagyarmati Dalegylet történetéről. Előadás és dokumentumkiállítás

88. október 24. Balassagyarmat újratelepülésének 300. évfordulóján Pálmány Béla történész az újratelepítési kísérletekről és a sikeres újratelepítésről tart előadást

89. november 19. Vendégünk Túrmezei Erzsébet költő, ev. diakonissza **(ld. fotó, Kovalcsik András elnök köszönti Erzsébet testvért)**
90. december 18. Évzáró összejevetel. Közreműködik: Tibay András – vers, Fogarasi Béla és Forgách Péter – gitár

1991.

91. január 16. Közgyűlés
92. február 8. Csikász István *Vallatás* c. verseskötetének premierje
93. február 17. Balassagyarmat barátainak találkozója a Néprajzi Múzeumban. Deák Ottó, a Nógrád Megyei Baráti Kör elnöke üdvözlí a vendégeket. Dr. Németh György polgármester köszönti az elszármazottakat és Balassagyarmat barátait. Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke a közösség elképzeléseit ismerteti. A műsort Oroszlánné Mészáros Ágnes vezeti, közreműködik a Balassagyarmati Kamaraeegyüttes, a Balassagyarmati Városi-Szövetkezeti Vegyeskar és Fogarasi Béla gitáron. A Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság tagjainak alkotásait előadja Csábi István, Csikász István és Tibay András. (A KÓTA, a Néprajzi Múzeum, Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Balassagyarmati Honismereti Kör, a Komjáthy Jenő Irodalmi Társaság, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Rózsavölgyi Márk Zeneiskola közös rendezvénye)
94. március 21. Fórum a kultúráról dr. Németh György polgármesterrel
95. április 22. Vendégeink a losonci és nagykürtösi Csemadok helytörténeti kutatással foglalkozó képviselői: Böszörményi István, Duray Éva, Bodzsár Gyula és Urbán Aladár
96. május 18. Kirándulás Esztergom – Dömös útvonalon (Mindszenty bíboros sír- emlékének megkoszorúzása, majd részvétel a felújított Babits-emlékház avatásán és Farkas András festőművész emlékkiállításának megnyitóján Dömösön) **(ld. fotó, Esztergom)**
97. május 27. Jobbágy Károly 70. születésnapján dr. Németh György polgármester köszönti, ünnepi összeállítással közreműködik a Balassagyarmati Dalegylet, valamint diák versmondók
98. szeptember 2. Zórád Ernő festőművész kiállítását 80. születésnapján, a könyvtárban megnyitja Domokos Mátyás irodalomtörténész
99. szeptember 23. Majdán Béla várostörténész kutatási beszámolója a balassagyarmati zsidóság múltjáról
100. szeptember 28. A Honismereti Kör kirándulása Ipolyságra, a X. Honti Napok rendezvényére
101. október 14. Horváth Endre-emléknap. Vertel József grafikusművész kiállítását a könyvtárban dr. Molnár László művészettörténész nyitja meg. A temetőben Horváth Endre sírjánál dr. Németh György polgármester mond beszédet. A Helytörténeti Gyűjteményben Vagyóczky Károly művészeti osztályvezető *A Pénzjegynyomda grafikai iskola jelene és jövője* címmel tart előadást
102. november 25. Házigazda Reiter László, aki a városi televízió számára készült helytörténeti sorozatát mutatja be a kör tagjainak
103. november 29. 100 éves a Nagy Iván alapította balassagyarmati Palóc Múzeum – emlékülés. Bemutatásra kerül Réti Zoltán *Nagy Iván*-festménye, és az erről készült színes

reprodukció, valamint a Magyar Posta kiadásában megjelent, Vertel József tervezte postai levelezőlap, melyen a Palóc Múzeum, Nagy Iván arcképe és Balassagyarmat város címere látható. Elhangzik Nagy Iván alapítólevele, Kovalcsik András előadása Nagy Ivánról, dr. Zólyomi József összefoglalója a múzeum 100 éves történetéről, végezetül dr. Kapros Márta bemutatja a készülő új állandó kiállítást. Irodalmi és zenei összeállítással közreműködik a Varietas együttes. (A Palóc Múzeum, a Nagy Iván Múzeumbarát és Várostörténeti Kör és a Balassagyarmati Honismereti Kör közös rendezvénye)

104. december 16. Az évzáró összejövetelen közreműködik a Szent Felicián kórus Varga János karnagy vezetésével és Kotoráné Belák Rózsa versmondó. Karácsonyi képzőművészeti vásár helyi alkotók munkáiból

1992.

105. január 24. Madách-émlékünnepség Balassagyarmaton. Madách Imre szobrának megkoszorúzása a Köztársaság téren. A könyvtárban Ablonczy László, a Nemzeti Színház igazgatója és Siposhegyi Péter író Gondolatok a mai magyar drámáról címmel beszélget Nyakas Szilárd szerkesztővel. A *Farkas András-émlékalbumot* dr. Szabó Péter művészettörténész és Kovalcsik András mutatja be. A győri Xantus János Múzeum Szabó József adományozta Madách-gyűjteményéből rendezett kiállítást megnyitja dr. Tóth László igazgató, közreműködik Dobai Szabolcs és Emberné Nóti Anikó zenetanár. A Madách-ünnepségen köszöntőt mond Jókai Anna, a Magyar Írószövetség elnöke. A Madách irodalmi pályázatra beérkezett műveket értékeli Alexa Károly és Szakolczay Lajos. Az 1992. évi Madách-díjakat átadja Korill Ferenc, Nógrád Megye Közgyűlésének elnöke. Közreműködik Fogarasi Béla, Kanyó András és Réti Emőke zenetanár. (Az esemény védnökei a Balassagyarmati Honismereti Kör és a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság)

106. február 24. Nagy Imre: Az Ipoly menti táj természetes élővilága

107. március 23. **Vass Imre:** Diákokkal Itáliában. Diaképes előadás **Nagy Márta** festőművész itáliai akvarelljeiből készült tárlattal **(ld. fotó)**

108. április 27. Vendégünk dr. Kiss Tamás alpolgármester

109. május 5. Balassagyarmat barátainak találkozója a Közművelődési Kaszinó keretében a Várban (Szentháromság tér 6.). A Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör tevékenységéről, kiadványairól Oroszlánné Mészáros Ágnes, Kovalcsik András és Reiter László számol be. Farkas András *Madách-albumát* dr. Szabó Péter művészettörténész mutatja be. Dr. Németh György polgármester tájékoztatja az elszármazottakat az elmúlt év eseményeiről. Közreműködik a Balassagyarmati Kamaraegyüttes és a Balassagyarmati Dalegylet

110. május 11. Kovalcsik András: 100 éve halt meg Bodnár István, „Balassagyarmat Széchenyije”

111. május 23–24. Kirándulás Krasznahorka – Kassa – Losonc útvonalon

112. június 25. Hemerka Gyula 75. születésnapjának ünnepsége a könyvtárban. (A Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

113. szeptember 21. Mózes alakja a Bibliában és Madách Imrénél címmel Réti Zoltán festőművész tart előadást Madách *Mózes* című drámájához készített akvarelljeit bemutatva

114. október 10. Horváth Endre-emléknap a 90 éve született Ligeti Lajos orientalista nyelvészre emlékezve. A Pénzjegynyomda grafikai iskola című kiállítást a könyvtárban Jakab Györgyné, a Magyar Posta Bélyegosztályának vezetője nyitja meg. Ligeti Lajosról tanítványai, Kara György és Sárközi Alice tartanak előadást. Ligeti Lajos szülőházán Ujfalussy József, az MTA alelnöke és Tőkei Ferenc osztálytitkár emléktáblát leplez le. A temetőben Ligeti Lajos szüleinek sírjánál Pozsonyi Anna gimnáziumigazgató, Horváth Endre sírjánál dr. Németh György polgármester mond beszédet. A Csillagházban baráti beszélgetés és fogadás. (Az MTA, a Pénzjegynyomda Rt., a Magyar Posta, Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Balassagyarmati Honismereti Kör közös rendezvénye)

115. december 15. Évzáró összejövetel. Nagy Márta festőművész kiállítását a „Barokk éve” alkalmából a könyvtárban Bódi Tóth Elemér költő nyitja meg. A Csillagházban a Kiss Árpád Általános Iskola betlehemes játékot mutat be, Reiter László az elmúlt év eseményeit foglalja össze diavetítéssel, közreműködik a Flautissimo fuvolaegyüttes

1993.

116. január 22. Megyei Madách-emlékünnepe Balassagyarmaton. Fialat alkotók Madách illusztrációs pályázatának értékelése és díjkiosztása a könyvtárban. Madách Imre szobrának megkoszorúzása, közreműködik a Városi Fúvószenekar. Madách rokonok találkozója a könyvtárban. A beszélgetést vezeti Grosschmid Péter és Andor Csaba. Szabó Vladimír grafikai kiállítását megnyitja Kratochwill Mimi művészettörténész. A Horváth Endre-Alapítvány díját átadja dr. Németh György polgármester, közreműködik a Balassagyarmati Dalegylet. A Madách-ünnepségen köszöntőt mond Mezey Katalin, a Magyar Írószövetség elnökségi tagja. A Madách irodalmi pályázatra beérkezett műveket értékeli Kukorelly Endre költő és Marno János író. Az 1993. évi Madách-díjakat átadja dr. Rozgonyi József, a megyei közoktatási és művelődési bizottság elnöke. Közreműködik Für Éva énekművész, a Balassagyarmati Rézfúvós Együttes és a Balassagyarmati Kamaraegyüttes. (Az esemény védnökei a Balassagyarmati Honismereti Kör és a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság)

117. február 17. Csáky Károly *Nógrádi tájakon* c. könyvét bemutatja dr. Halász Péter, a Magyar Művelődési Intézet igazgatója

118. március 12. Dr. Zonda Tamás pszichiáter előadása Balassagyarmat százéves öngyilkossági statisztikájáról

119. április 20. Dr. Hausel Sándor: 18. századi nógrádi boszorkányperek

120. május 4. Balassagyarmat barátainak találkozója Budapesten, a Fáklya klubban. Merczel Miklós tárogatón kuruc dalokat ad elő. Dr. Csáky Károly *Nógrádi tájakon* c. könyvét dr. Halász Péter, a Magyar Művelődési Intézet igazgatója mutatja be. Nagy Ervinné a balassagyarmati irodalmi hagyományápolásról szól. Balassagyarmatról dr. Németh György polgármester, dr. Kiss Tamás alpolgármester és Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke ad tájékoztatást. A műsort vezeti Csábi István. A rendezvény végén Jagyutt Pál cukrászmester kóstolóra invitálja a vendégeket

121. május 12. Hemerka Gyula: „Elindultak szép hazából... visszatértem szép hazámba...” címmel családtörténeti kutatásairól számol be

1987. szeptember 3.

1987. november 21.

1988. június 25.

1988. november 19.

1989. augusztus 6.

1990. november 19.

1991. május 18.

1992. március 23.

122. augusztus 20–21. Kirándulás Szent István nyomában (Székesfehérvár – Veszprém – Zirc)

123. szeptember 14. A 90 éves Sántha Kálmán professzorra, és a Balassagyarmaton töltött évekre emlékezik felesége, dr. Majerszky Klára és leánya, dr. Sántha Andrea **(Id. fotó, Kovalcsik András köszönti a vendégeket)**

124. október 16. Horváth Endre-emléknap – középpontban Szabó Vladimír festőművész és Jeszenszky Kálmán apátplébános. Szabó Vladimír gyűjteményes kiállítását a Palóc Múzeumban megnyitja Kratochwill Mimi művészettörténész. Marton László szobrászművész emléktábláját Szabó Vladimír lakóházán Kratochwill Mimi leplezi le. A temetőben Farkas András festőművész sírjánál Réti Zoltán festőművész, Jánossy Ferenc festőművész kopjafájánál a jó barát, dr. Csordás Pál, Horváth Endre grafikusművész sírjánál Kovács Ferenc tanár mond beszédet. A Csillagházban Jeszenszky Kálmán apátplébános emlékkiállítását Kovalcsik András nyitja meg. (Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Palóc Múzeum, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

125. november 23. Dr. Antal Elemér: A tiroli gleccsermúmia

126. december 2. Nagy Iván-emléktábla avatása a megyeháza falán. Beszédet mond R. Várkonyi Ágnes történész

127. december 14. Karácsonyi összejevetel. Péntes Géza Balassagyarmatiak című fotókiállítását Bódi Tóth Elemér költő nyitja meg a könyvtárban. A Csillagházban műsort adnak a Szent Imre Keresztény Általános Iskola tanulói, Reiter László pedig diakepeken idézi fel az év kulturális eseményeit

1994.

128. január 11. Kovalcsik András: 170 éve született Jeszenszky Danó ügyvéd, lapszerkesztő

129. február 11. **Zonda Tamás *Történet*** c. verseskötetét bemutatja **Váncsa István** szerkesztő. Közreműködik **Réti Zoltán** festőművész, a kötet illusztrátora, valamint Csábi István, Csikász István és Tibay András versmondó **(Id. fotó, Kamarás József hozzászólása)**

130. február 22. Házigazda dr. László Mária és dr. Baranyi Károly ny. főorvos

131. március 28. Vendégünk a Balassagyarmatról elszármazott **Szegner László**, az Expo főmérnöke **(Id. fotó)**

132. április 19. Házigazda Szarvassy Imre. A balassagyarmati amatőr színhátság 1945–50 között – Plakátkiállítás és visszaemlékezés. Chapon István és dr. Kovács Béla Kristályfotók című kiállítását bemutatja a „házigazda”

133. május 11. Balassagyarmat barátainak találkozója az Országos Széchényi Könyvtárban. Balogh Károly irodalomtörténész-műfordító emlékezik dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész. Balassi Bálint életének szlovákiai helyszíneiről, eseményeiről, emlékének ápolásáról Urbán Aladár, a Palóc Társaság elnöke tart előadást. Réti Zoltán *Akvarellek Komjáthy Jenő költeményeiből* című albumát bemutatja Tóth Sándor költő. A Szabó Vladimír-kultusz balassagyarmati eseményeit Kratochwill Mimi művészettörténész ismerteti. Beszélgetés Balassagyarmatról dr. Németh György polgármester, dr. Kiss Tamás alpolgármester és Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke közreműködésé-

vel. Fellép: Balázs Gréta, Lovász Emőke, Csaba Kinga, Csábi István, Majoros Klára, Bira Sándorné. Konferál Oravecz Ágnes. (Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

134. május 17. Vendégünk a *Honismeret* c. folyóirat szerkesztőbizottsága. Baráti beszélgetés a Honismereti Kör vezetőségével

135. július 2. Peja Győző földrajztudós emlékkiállításának megnyitója a Magyar Földrajzi Társaság vándorgyűlésén. Beszédet mond Kovács Ferenc gimnáziumi tanár, a kiállítás rendezője és dr. Marosi Sándor, a társaság elnöke

136. szeptember 13. Vendégünk Gyenes Judit, Maléter Pál özvegye, aki Nógrád megyében eltöltött pályakezdő éveiről és férje 1956-ban betöltött szerepéről beszél

137. szeptember 27. Nagy Imre *Az Ipoly-völgy vadvirágai* c. albumát Kovalcsik András és Kovács Ferenc mutatja be a könyvtárban

138. október 15. Horváth Endre-emléknap – középpontban Balassi Bálint költő és Baltik Frigyes evangélikus püspök. A Balassi Bálint dokumentációs és illusztrációs kiállítást a könyvtárban dr. Praznovszky Mihály főigazgató nyitja meg, majd dr. Szabó Géza irodalomtörténész Balassi Bálintról tart előadást. A Csillagházban Baltik Frigyes emlékkiállítását Kalácska Béla ev. esperes nyitja meg. A temetőben Horváth Endre sírjánál Vagyóczky Károly grafikusművész, Pajor István emlékénel Nagy Ervinné tanárnő, Horváth Danó nyughelyénél Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke, Baltik Frigyes kriptájánál Záborszky Csaba ev. lelkész beszél. (Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

139. november 29. Házigazda Jagyutt Pál és Jagyutt Péter cukrászmester

1995.

140. február 7. Tyekvicska Árpád *A bíboros és a katona* c. kötetének premierje

141. március 7. **Ifj. Vojtkó István** *A Balassagyarmati Dalegyelet története* – könyvbemutató és dokumentációs kiállítás (**ld. fotó**)

142. május 9. Házigazda **Merczel Miklós** órásmester (**ld. fotó**)

143. szeptember 15. Házigazda a Telek család. Képzőművészeti kiállítás Telek Zoltán, ifj. Telek Zoltán és Telek Balázs alkotásaiból

144. október 13. Horváth Endre-emléknap. Horváth Endre síremlékénél Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke, Bánóczy Sámuel nyughelyénél Kalácska Béla, az ev. egyházmegye esperese, Wolcsánszky János sírjánál Tibay András iskolaiigazgató mond beszédet. A Mikszáth Kálmán – Szontagh Pál – Veres Pálné dokumentumkiállítást a könyvtárban dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész nyitja meg. Előadások: Mikszáth Kálmánról dr. Fábri Anna irodalomtörténész, Szontagh Pálról dr. Praznovszky Mihály, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója, Veres Pálnéről Oroszlánné Mészáros Ágnes könyvtárigazgató beszél

145. november 7. Balassagyarmat barátainak találkozója a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Tyekvicska Árpád *A bíboros és a katona* című kötetét bemutatja a szerző, Nagy Imre *Az Ipoly-völgy vadvirágai* című albumát Kovalcsik András ajánlja az érdeklődők figyelmébe. Bérczy Károlyra dr. Praznovszky Mihály főigazgató emlékezik. Puskin: *Anyegin* című művéből *Tatjana levelét* Bérczy Károly fordításában előadja Merczel Er-

zsébet, gitáron kísér Hevér Gábor. Juhász Péter polgármester, Tózsér Zsolt alpolgármester és Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke városunk közelmúltjának eseményeiről szól. Közreműködik Banda Ádám (hegedű), Bárány Adrienn és Perneczky Zsófia (fuvola) zeneiskolai tanuló, zongorán kísér Perneczky Zsolt zene-tanár, konferál Oravec Ágnes. (Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Balassagyarmati Honismereti Kör rendezvénye)

146. november 28. Zonda Tamás *Öngyilkos nép-e a magyar?* című kötetét dr. Balla László pszichiáter mutatja be a könyvtárban

147. december 5. A 90 éve Balassagyarmaton született Szabó Vladimír festőművész emléktáblájánál Réti Zoltán festőművész idézi meg a jó barátot. A könyvtárban Kratochwill Mimi művészettörténész Szabó Vladimír emberközelben címmel tart előadást. Csikász István előadóművész tolmácsolásában részletek hangzanak el a Szabó Vladimírral készült *Az emlékezés tava* című interjúból. Verset mond Kertész Nikoletta, Kispál Renáta és íjf. Majdán Béla tanuló, hangszeren közreműködik Balázs Gréta, Banda Ádám, Bárány Adrienn, Filip Viktória, Majoros Klára, Perneczky Zsófia zeneiskolai növendék, zongorán kísér Bira Sándorné és Perneczky Zsolt. (A Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

148. december 14. Évzáró összejövétel. Homoga József fotókiállítását a könyvtárban megnyitja Pénzes Géza. A Csillagházban Homoga József diaporámája kerül bemutatásra, karácsonyi műsort adnak a Petőfi Sándor Általános Iskola tanulói

1996.

149. február 13. Házigazda dr. Bertalan Ákos ügyvéd **(ld. fotó, balról Kovalcsik András, Kovalcsik Andrásné, Kunné Kubicza Erzsébet, dr. Tományi Csaba, dr. Bertalan Ákos, Szabó Endre)**

150. március 5. Házigazda dr. Pintér Veronika lektor, vendégtanárnő Nyitráról

151. április 23. Kovalcsik András: 100 éve halt meg Reményi Károly városbíró

152. május 28. Jobbágy Károly költő 75 éves születésnapjának ünnepsége a városházán az *Amerika poétaszárnyon* c. kötetének premierjével. A költő munkásságát méltatja Kolczonay Katalin irodalomtörténész, Székely Anna szerkesztő és Baranyi Ferenc költő. **Juhász Péter polgármester** köztársasági elnöki kitüntetést ad át **Jobbágy Károlynak. (ld. fotó)** Közreműködik a Balassagyarmati Dalegylet Ember Csaba vezetésével, Csábi István, Lovász Emőke, Kamarás Sándor, Sárkány Zsuzsa, Szél Imre, Tibay András, Végh Gyula előadó. A műsort Endrei Judit vezeti

153. július 25. Balassagyarmat barátainak találkozója az Ipoly parti vásáron. Irodalmi emléktúra Szklabonyán és Alsósztrégován **(ld. címlapfotó)**, vacsora és beszélgetés a Csillagházban, koncert a szabadtéri színpadon: Carl Orff *Carmina Burana* című művét előadja Dalegylet és a Nyári Zenei Tábor hallgatóiból álló zenekar

154. szeptember 18. A Honismereti Kör közgyűlése

155. október 11. 100 éve született Horváth Endre pénzügyes grafikusművész. Az egykori lakóházon emléktáblát avat Tózsér Zsolt alpolgármester. A temetőben Horváth Endre sírjánál Jakab Györgyné, a Magyar Posta Vezérigazgatóság osztályvezetője emlékezik. A Csillagházban az állandó gyűjtemény kiegészítésére készített időszakos dokumentációs és fotókiállítást megnyitja Kovalcsik András, a

Honismereti Kör elnöke. Előadások: Pallós Lajos: Papírpénzgyártás a Habsburg Monarchiában; Rádóczy Gyula: Horváth Endre pénzügytervező munkássága. (Balassagyarmat Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

156. október 29. A könyvtár galériáján Furia Zoltán evangélikus lelkész festményeinek kiállítását megnyitja Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke, közreműködik Aradi Nóra és Mészáros Éva tanuló. (A Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

157. november 15. Házigazda báró Buttler Mária

158. november 21. Millicentenárius emlékülés a könyvtárban: dr. R. Várkonyi Ágnes: Művelődés és polgárosodás; dr. Pálmány Béla: A végvár-mezővárostól a városig: Balassagyarmat polgári fejlődése az újkorban 1552–1870; dr. Hausel Sándor: A balassagyarmati görögkeleti közösség létrejötte, virágzása és hanyatlása; Majdán Béla: A balassagyarmati zsidó közösség **(ld. fotó, előadó dr. R. Várkonyi Ágnes)**

159. december 16. Karácsonyi összejövetel. Losonci Lilla festőművész kiállítását a könyvtárban megnyitja Losonci Miklós művészettörténész, közreműködik Demeter Mária gordonkán, zongorán kísér Veresné Sinkovics Katalin. A Csillagházban Reiter László diaporámás vetítése 15 év legfontosabb közösségi rendezvényeinek felvételeiből. Közreműködik Aradi Nóra, ifj. Majdán Béla, Mészáros Éva és Varga Emese tanuló

1997.

160. február 18. Dr. Kiss Tamás: Események és élmények címmel úti beszámolót tart

161. március 11. Zentai József: Erdélyi erődtemplomok – templomerődök. Fotókiállítás és diavetítéses előadás

162. április 24. Dr. Hausel Sándor: 100 éves a város kórháza

163. május 6. Cseh István: *Kinek a tragédiája Az ember tragédiája* c. könyvéről az író fiával beszélget dr. Kovács János. Közreműködik Csesznák Anikó, Ember Donát és Gáspár Gergely, a Balassi gimnázium tanulói

164. június 27. Mikó Zoltán-emléknap és határőrnep. Mikó Zoltánnak, a II. világháborús nemzeti ellenállás kiemelkedő személyiségének emléktábláját egykori lakóházán **Göncz Árpád**, a Mikó Emlékbizottság elnöke leplezi le **(ld. címlapfotó)**. A könyvtár kupolatermében kerekasztal-beszélgetés Mikó Zoltánról és a nemzeti ellenállási mozgalomról. Résztvevők: Benkő Zoltán, Dobó István, Schubert Katalin történész és Sári Katalin újságíró

165. szeptember 9. Balassagyarmat barátainak találkozója a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Mikszáth Kálmánról dr. Praznovszky Mihály főigazgató, Megyery Sáriról dr. Szabó Károly irodalomtörténész, Lippay Lajos plébánosról **Kovalcsik András**, a Honismereti Kör elnöke, a 100 éves kórház történetéről dr. Szabó Géza igazgató főorvos szól. Beszélgetés a város vezetőivel Juhász Péter polgármester, Tózsér Zsolt alpolgármester és Kovalcsik András részvételével. Közreműködik a **Balassagyarmati Dalegylet Ember Csaba** vezetésével **(ld. fotó)**, Demeter Mária (gordonka), Fogarasi Béla (gitár), Kiss Szilvia és Lakatos Tamás (ének), zongorán kísér Veresné Sinkovics Katalin, konferál Dankóné Mészáros Katalin. (Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Balassagyarmati Honismereti Kör közös rendezvénye)

1993. szeptember 14.

1994. február 11.

1994. március 28.

1995. március 7.

1995. május 9.

1996. február 13.

1996. május 28.

1996. november 21.

166. szeptember 23. Dr. Raáb Alajos vasmiséjén a katolikus főplébánia templomban köszöntőt mond Juhász Péter polgármester és Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. A Kiss Árpád Általános Iskolában Tibay András igazgató és a volt tanítványok köszöntik Raáb Alajost. Kovalcsik András 100 éve született Lippay Lajos balassagyarmati plébános címmel tart előadást a Csillagházban, melynek vendége a vasmisés ünnepelt

167. október 21. Horváth Endre-émléknep – középpontban a 100 éve született Megyery Sári író, filmszínész. A temetőben Horváth Endre nyughelyénél Juhász Péter polgármester, Ligeti Lajos szüleinek sírjánál **Borenszkiné Imre Éva** gimnáziumigazgató (**ld. fotó, jobbról Kovalcsik András**), Lippay Lajos emléktáblájánál Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke, Bogdán Aladár, a kórház első igazgatója sírboltjánál dr. Baranyi Károly ny. sebészfőorvos emlékezik. A Csillagházban Vagyóczky Károly grafikusművész az új magyar bankjegysorról tart előadást, dr. Szabó Károly irodalomtörténész Megyery Sári írói működését elemzi, Kovalcsik András a Megyery Sári dokumentumaiból készített emlékkiállítást nyitja meg. (Balassagyarmat Város Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)

168. november 18. A Balassagyarmatról elszármazott Felföldi László néprajzkutató Táncos barangolásaim Ipolyvarbótól a Volga vidékéig címmel tart előadást

169. december 16. Évzáró rendezvény. Debreczeny Zoltán festőművész tárlatát dr. Praznovszky Mihály nyitja meg a könyvtárban. A Csillagházban a karácsonyi összejövetel házigazdája Ember Csaba zeneiskola-igazgató és családja

1998.

170. február 10. Dr. Szabó Károly irodalomtörténész Komjáthy Jenő, a kudarcok lovagja címmel tart előadást a 140 éve született költőről

171. március 24. Dr. Bacsik Katalin: Egy pszichiáter naplójából

172. április 28. Kanyó Tibor: Az 1919. január 29-i balassagyarmati események nemzetközi előzményei és visszhangja

173. május 29. Házigazda a Deák – Pósfai család

174. június 4. A könyvtárban Reiter László *Hirdesse e márvány...* c. kötetét bemutatja Nagyné Nemes Györgyi tanárnő

175. augusztus 25. **Dr. Zólyomi József** *Herencsény története* c. könyvét bemutatja és a 65 éves szerzőt születésnapján köszönti **Tyekvicska Árpád** levéltárigazgató (**ld. fotó**)

176. október 14. Őszi emléknep. A Madách-szoba kiállítását a megyeházán bemutatja Andor Csaba. A nagyteremben dr. Szigethy Gábor Madách, a politikus és dr. Praznovszky Mihály Madách és Nógrád a reformkorban című előadása hangzik el. A könyvtárban **Lipthay Antal** fotókiállítását megnyitja **Habsburg Eilika** (**ld. fotó**). A húszéves Balassagyarmati Honismereti Kört Juhász Péter polgármester köszönti, a közösség tevékenységét Mándli Gyula, a Honismereti Szövetség alelnöke méltatja

177. november 3. Dr. Kapros Márta: A vármegyei középosztály és a palóc népművészet

178. november 17. A könyvtárban a Balassagyarmati panteon középiskolás vetélkedő városi döntője 12 csapat részvételével. A zsűri elnöke: dr. Szabó Károly irodalomtörténész, tagjai: Gyócsi Géza rejtvenyszerkesztő, Majdán Béla várostörténész

179. december 15. Karácsonyi összejövetel. A könyvtár galériáján Zórád Ernő grafikusművész kiállítását megnyitja Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke, közreműködik Banda Ádám hegedűn, zongorán kísér Pernecky Zsolt. A Helytörténeti Gyűjteményben házigazda dr. Abay Nemes Gyula és családja

1999.

180. február 24. A Bérczy Károly-emlékkiállítás megnyitója, közreműködnek a Bérczy Károly Középiskola tanulói

181. március 3. Balassagyarmat az Interneten. Bemutatót tart Kovalcsik István tanár és a Szent-Györgyi Albert Gimnázium tanulói

182. március 23. Reiter László előadása Gyarmati gyógyszerészek, 200 éve született Bánóczy Sámuel, 190 éve született Feistl József gyógyszerész címmel a könyvtárban

183. április 8. A 70 éves **Reiter László** köszöntése. A gyarmati általános iskolák és a zeneiskola növendékei versekkel és muzsikával köszöntik, majd a polgármester, a közgyűjtemények vezetői és a Honismereti Kör elnöke méltatja Reiter László lakóipatrióta tevékenységét **(ld. fotó, Herczeg Hajnalka alpolgármester és Juhasz Péter polgármester köszönti az ünnepeltet)**

184. április 27. Dr. Kenessey Miklós és Kenessey Béla édesapjukra, a 110 éve született dr. Kenessey Albert kórházigazgatóra, illetve családjuk történetére emlékeznek

185. május 18. Dr. Hausel Sándor levéltáros előadása a 200 éve született Kalmár István balassagyarmati ügyvédéről

186. június 1. Az Ünnepi könyvhéten vendégünk a Nagy Iván Történeti Kör. Tevékenységét és kiadványait bemutatja Tyekvicska Árpád levéltárigazgató

187. szeptember 14. Balassagyarmat barátainak találkozója Budapesten, a Pataky István Művelődési Központban. Köszöntőt mond Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. Szabó Károly *Nógrádi panteon* című könyvét bemutatja dr. Praznovszky Mihály, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója. A Jobbágy Károly Alapítványról Herczeg Hajnalka, a kuratórium elnöke ad tájékoztatót. A 110 éve született dr. Kenessey Albert igazgató-főorvosra fia, Kenessey Béla, dr. Mohácsy József író-közigazdászra nővére, Scholtz Tivadarné Mohácsy Gitta emlékezik. Herczeg Hajnalka alpolgármester és Selmeczi Zoltán tanácsos válaszol az érdeklődők kérdéseire

188. október 12. Őszi emléknapi. Nagy Márta festőművész kiállítását a könyvtár galériáján Feledy Balázs művészeti író nyitja meg. Nevezetes nógrádiak: Kovalcsik András:

155 éve született Balás Ferenc főbíró; Réti Zoltán: 125 éve született id. Szabó Vladimír gimnáziumi tanár; Majdán Béla: 115 éve született Vízzy Zsigmond magyar királyi honvédtiszt; Grosschmid Péter: 110 éve született Madách Alice, nagyanyám; Dr. Beóthy Klára: 100 éve született dr. Bartha Elemér szemész főorvos. A temetőben Horváth Endre grafikusművész sírjánál Selmeczi Zoltán tanácsos beszél, a Helytörténeti Gyűjteményben Tóth Zoltán, a Pénzjegynyomda műszaki-termelési igazgatója tart előadást

189. október 20. Tyekvicska Árpád az 1956-os forradalom évfordulóján a 100 éve született Daróczy Gusztávról, az 1956-os balassagyarmati forradalmi tanács elnökéről és a 90 éve született Bargár Ödön 1956-os polgárőrparancsnokról tart előadást

190. november 2. Őseimről címmel **dr. Csekey László** ideggyógyász előadása. Közreműködik **Csikász István** előadóművész **(ld. fotó)**

191. december 15. Karácsonyi összejövétel. László Beatrix kiállítása a könyvtár galériáján, a Helytörténeti Gyűjteményben házigazda Czudar Sándor, a Magyar Posta ny. hivatalvezetője és családja

2000.

192. január 18. Majdán Béla az 1919. január 29-i eseményekről tart felkészítőt a Balassagyarmati panteon vetélkedő döntős csapatainak

193. január 28. A Balassagyarmati panteon várostörténeti vetélkedő döntője a könyvtárban. A verseny után koszorúzás a városházán lévő emléktáblánál

194. február 11. Novák Zoltán: 115 éve született, 55 éve halt meg Huszár Aladár, Nógrád megye főispánja, az 1919. januári balassagyarmati események polgári vezetője

195. március 24. „Vár állott, most kőhalom...” A nógrádi vár évszázadai. Dr. Hausel Sándor, a Nógrád Megyei Levéltár igazgatóhelyettese illusztrált előadása

196. április 25. Házigazda dr. Baintner Ottó, aki őseiről, a 195 éve született Baintner Ferencről és a 95 éve született Baintner Károlyról tart előadást

197. május 9. Kovács Ferenc: 300 éve született, 250 éve halt meg Mikovinyi Sámuel, a Hungaria Nova megrajzolója

198. szeptember 19. Kovalcsik András: 150 éve született Horváth Danó árvaszéki ülnök, a Nógrádi Lapok és Honti Híradó szerkesztője

199. október 10. Őszi emléknapi. Köszöntőt mond Herczeg Hajnalka alpolgármester. Sárffy Aladár, az első gimnáziumigazgatóra Borenszkiné Imre Éva igazgató emlékezik. A Pénzjegynyomda kiadásában megjelenő *Horváth Endre*-albumot Vagyóczky Károly művészeti osztályvezető, a kötet szerkesztője mutatja be. A Farkas András irodalmi illusztrációiból rendezett kiállítást H. Szilasi Ágota művészettörténész ajánlja a közönség figyelmébe. Közreműködik: Dobai Szabolcs és Markóné Dikasz Gabriella zenetanár

200. október 31. Balassagyarmat barátainak találkozója a Duna Palotában. A Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság *Röpke Ívek* c. folyóiratának új számát Gombár Endre irodalomtudós mutatja be. A *Megyery Sári*-emlékkönyvet az összeállító, Kovalcsik András ajánlja a hallgatóság figyelmébe, Balázs Géza nyelvészprofesszor dr. Szabó Károly nyelvművelő dolgozataiból készült kötetét ismerteti. *A megyeháza lépcsői* címmel a Duna Televízió Balassagyarmatról készített filmjének vetítése után megszólal a szerkesztő, dr. Szigethy Gábor. Balassagyarmat életéről Juhász Péter polgármesterrel és Herczeg Hajnalka alpolgármesterrel Selmeczi Zoltán közművelődési referens beszélget. Közreműködik Gyurin Zsolt színművész

201. november 9. A *Megyery Sári*-emlékkönyvet bemutatja és az emlékkiállítást megnyitja Kovalcsik András, a kötet szerkesztője

202. november 21. Házigazda Varga Lajos, a Balassi Bálint Gimnázium volt tanára. Bemutatja Urbán Árpád volt diák, országgyűlési képviselő, közreműködik: Szel Imre előadó

203. december 12. Adventi összejövétel. Házigazda **dr. Tolvay Örs** főügyész és családja **(ld. fotó)**

204. december 14. A középiskolás helytörténeti pályázatot értékeli és a díjakat átadja Vas Ágnes helyismereti könyvtáros, közreműködik Farkas Máté és Olicsek Ádám tanuló, valamint a pályázó diákok és interjúalanyaik

2001.

205. január 10–11. A Balassagyarmati panteon középiskolás helytörténeti vetélkedő középdöntői
206. január 16. Majdán Béla felkészítő előadása az 1919. január 29-i balassagyarmati eseményekről a Balassagyarmati panteon vetélkedő döntős csapatainak
207. január 29. A Balassagyarmati panteon középiskolás vetélkedő döntője
208. március 13. A Nagy Iván Történeti Kör új kiadványait, a *Civitas Fortissima* kötetet Tyekvicska Árpád megyei levéltárigazgató, Belitzky János *Mikszáth és Balassagyarmat* című könyvét dr. Kovács Anna irodalomtörténész mutatja be
209. március 30. Egy rejtélyes férfiú a 19. századból címmel dr. Praznovszky Mihály történész, irodalomtörténész tart előadást a 200 éve született Repeczky Ferencről
210. április 24. Házigazda a balassagyarmati születésű dr. Gombár Endre, az irodalomtudományok kandidátusa
211. június 12. A helytörténeti pályázaton résztvevő középiskolás diákok pedagógus interjúkötetének könyvpremierje. A *Balassagyarmati Honismereti Híradó Ifjúsági Különszámát* dr. Hausel Sándor megyei levéltárigazgató-helyettes elemzi
212. szeptember 13. Tóth Tamás levéltáros előadása 150 éve született Völgyi Wágner István Antal elemi iskolai igazgató-tanító, helytörténetíró
213. szeptember 25. Balassagyarmat barátainak találkozója a Duna Palotában. Bacsik Katalin *Lélekrúsz* című verseskötetét Gombár Endre irodalomtörténész, a levéltár és a Nagy Iván Történeti Kör kiadványait Tyekvicska Árpád megyei levéltárigazgató, Gere József *Békében, háborúban* című könyvét dr. Szabó Péter hadtörténész, a *Nógrád megye népművészete* c. monográfiát dr. Kapros Márta szerkesztő ajánlja a közönség figyelmébe. A 90 éves Zórád Ernő festőművészt a Városi Televízió *Tíz perc egy letűnt világ romantikájából* című portréfilmjével köszöntik, melyet Csach Gábor készített (operatőr: Hugyecz Adrián). Balassagyarmat életéről Juhász Péter polgármesterrel és Herczeg Hajnalka alpolgármesterrel Selmeczi Zoltán oktatási és közművelődési referens beszélget. Közreműködik: Juhász Kinga és Mészáros Máté (tánc), Havasi Balázs és Kollár Dávid (zongora), Fenyvesi Attila és Karlovits Zsolt (In Flagranti együttes) és Csábi István műsorvezető
214. október 17. Dr. Kovács Anna irodalomtörténész Belitzky János *Mikszáth és Balassagyarmat* című kötetéről tart előadást a Mikszáth olvasónapló pályázat felkészítőjén
215. november 15. Dr. Praznovszky Mihály Mikszáth az író címmel tart előadást a Mikszáth olvasónapló pályázat felkészítőjén
216. november 28. Házigazda Kovalcsik András, aki bemutatja *ArcoK Balassagyarmat múltjából* c. kötetét. A 70 éves szerzőt köszöntik a közintézmények vezetői, valamint volt tanítványai, barátai, ismerősei, a Honismereti Kör tagjai
217. december 13. A középiskolás helytörténeti pályázat ünnepélyes eredményhirdetése. A pályázatot értékeli és a díjakat átadja dr. Hausel Sándor, a megyei levéltár igazgatóhelyettese
218. december 18. Karácsonyi összejövetel. Közreműködnek a Szondi György Szakközépiskola és Szakiskola tanulói és diavetítéssel Reiter László fotós-helytörténész

2002.

219. január 15. Majdán Béla előadása a Balassagyarmati panteon vetélkedő döntős csapatainak az 1919. január 29-i eseményekről
220. január 16. Mikszáth Kálmán 155. születésnapján a középiskolás Mikszáth olvasónapló pályázatot értékeli és a díjakat átadja dr. Praznovszky Mihály, a Mikszáth Társaság elnöke
221. január 29. A Balassagyarmati panteon középiskolás helytörténeti vetélkedő döntője
222. február 19. A könyvtárban a drégelyi vár bevételének 450. évfordulója alkalmából Majcher Tamás régész tart előadást legújabb drégelyi ásatásairól
223. március 19. A Honismereti Kör vendége a könyvtárban a balassagyarmati származású **Lengyel Anna** újságíró, riporter (**ld. fotó, balról Kovalcsik András**)
224. május 10. A Honismereti Kör vendége a könyvtárban Széles Péter közgazdász
225. június 6. A *Balassagyarmati Honismereti Híradó Ifjúsági Különszámát* bemutatja Vas Ágnes szerkesztő, közreműködik Lovász Emőke (vers), Knyazoviczky Noémi és Knyazoviczky Zsófi (gitár)
226. szeptember 24. Balassagyarmat barátainak találkozója a Duna Palotában. Ligeti Lajos professzorral dr. Sárközi Alice orientalista emlékezik. Kubicza István vármegyei főjegyző életét dr. Hausel Sándor, a Nógrád Megyei Levéltár igazgatóhelyettese idézi fel. Dr. Limbacher Gábor megyei múzeumigazgató a Nagy Iván Regionális Kutatóközpont életre hívásáról számol be. Dr. Szabó József evangélikus püspök és Túrmezei Erzsébet evangélikus diakonissza pályáját Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke eleveníti fel. Réti Zoltán festőművésszel beszélget Lukin László muzikológus. Juhász Péter polgármestert és Herczeg Hajnalka alpolgármestert Pétervári Boglárka, a Magyar ATV műsorvezetője kérdezi. Közreműködik a Balassagyarmati Kamaragyűttes és Szatmári Orsi táncdalénekes
227. október 1. Varga Lajos *Önmagunk körül* c. kötetét bemutatja Molnár Zsigmond ref. lelképásztor, közreműködik Papp János színművész
228. Őszi emléknep – Ligeti Lajosra emlékezve. A temetőben koszorúzás Ligeti Lajos szüleinek sírjánál. Emléktábla avatás a Balassi Bálint Gimnáziumban. A vendégeket üdvözli Borenszkiné Imre Éva igazgató, az emléktáblát leleplezi dr. Berta Árpád egyetemi tanár, közreműködik az iskola vegyeskara Mátyás Levente karnagy vezetésével. Ligeti Lajos-emlékülés és kiállítás a könyvtárban. Előadók: dr. Apor Éva, az MTA Könyvtára Keleti Gyűjteményének vezetője, dr. Berta Árpád (Szeged) és dr. Sárközi Alice (Bp.) egyetemi tanár, levezető elnök: Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. (A Balassi Bálint Gimnázium, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör rendezvénye)
229. október 22. Dr. Andor Csaba Madách életrajzának új dokumentumai címmel tart előadást a Madách olvasónapló pályázat résztvevőinek
230. október 29. Dr. Hausel Sándor megyei levéltárigazgató-helyettes a 160 éve született Kálnay Nándor tanítóról, a Madách család nevelőjéről és a 120 éve született Kubicza Istvánról, Nógrád vármegye főjegyzőjéről tart előadást

231. november 6. Dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész Az ember tragédiája értelmezéseiről tart előadást a Madách olvasónapló pályázaton induló diákoknak
232. november 19. Kovalcsik András a 100 éve született dr. Szabó József ev. püspök, Madách-kutatóra és a 90 éve született Túrmezei Erzsébet ev. diakonisszára emlékezik a Honismereti Körben
233. december 12. Az ifjúsági helytörténeti pályázatot értékeli és a díjakat átadja dr. Hausel Sándor megyei levéltárigazgató-helyettes. Közreműködik: Gál Ervin (mese), Czimbó Erika (vers), Kárdási Zsófia (gítár), Bodonyi László, valamint az interjút készítő és riportalanyai. Karácsonyra várva – a felnőtteknek műsort ad: Nemszilaj Máté, Antal Anett, Varga Bese, Pap Bence, Röffler Ferenc, Budai Zoltán, Hanzel Enikő tanuló. A *Civitas Fortissima – Balassagyarmat története írásban és képekben* című albumot Tyekvicska Árpád, a megyei levéltár igazgatója mutatja be, Bacsúr Sándor *Balassagyarmat a képzőművészetben* c. kötetét Tibay András, a Kiss Árpád iskola igazgatója, valamint a szerző ismerteti a közönséggel

2003.

234. január 9. A Balassagyarmati panteon várostörténeti vetélkedő középöntője
235. január 15. Vas Ágnes: Balassagyarmat – Civitas Fortissima címmel tart felkészítőt a Balassagyarmati panteon középiskolás várostörténeti vetélkedő döntőjére
236. január 24. A Madách olvasónapló pályázat díjait a Nógrád megyei Madách-ünnepség keretében átadja dr. Andor Csaba, a Madách Társaság elnöke
237. [január 29. A Honismereti Kör Pro urbe kitüntetése a Civitas Fortissima ünnepén]
238. január 29. A Balassagyarmati panteon várostörténeti vetélkedő döntője. A diákok a verseny után közösen megkoszorúzzák a Civitas Fortissima emlékművet
239. március 7. Házigazda a balassagyarmati dr. Demeter Zsófia kandidátus, a székesfehérvári Szent István Király Múzeum történésze
240. március 18. Házigazda Végh József, a rétsági művelődési központ igazgatója, helytörténeti kutató, aki pedagógus felmenőire, többek között 120 éve született nagyapjára, Végh Károly diósjenői igazgató-tanítóra emlékezik
241. április 8. Galcsik Zsolt levéltáros, helytörténeti kutató előadása a 180 éve született, 150 éve elhunyt Ferenczy Teréz költőnőről
242. május 23. Házigazda a 80 éves Réti Zoltán festőművész, ny. zeneiskola-igazgató. A művészt köszöntik volt tanítványai, barátai, a Honismereti Kör tagjai
243. május 29. A *Balassagyarmati Honismereti Híradó* 2003. évi *Hídon* című *Ifjúsági különszámát* bemutatja Vas Ágnes, a kötet szerkesztője. Közreműködnek a Személyes történelem pályázat résztvevői és riportalanyai
244. szeptember 9. A 100 éve született Sántha Kálmán ideggyógyász professzorra emlékezik dr. Bacsik Katalin pszichiáter. **(ld. fotó, dr. Szabó Endre pszichiáter beszélget a professzor özvegyével, dr. Majerszky Klárával és lányával, dr. Sántha Andreával)**

1997. szeptember 9.

1997. október 21.

1998. augusztus 25.

1998. október 14.

1999. április 8.

1999. november 2.

2000. december 12.

2002. március 19.

245. szeptember 23. Balassagyarmat barátainak találkozója a Duna Palotában. A Fő-tér című televíziós műsor Balassagyarmaton és környékén készült adásának vetítése. Lombos István polgármester köszönti az összegyűlteket. A 100 éve született Esze Tamás professzorral Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke emlékezik. Baross József *Nem a legjobb időkben születtünk* és Nyéki Lajos *Párizsi vallomások* c. könyvét dr. Demeter Zsófia történész mutatja be. A 80 éves Réti Zoltán festőművészt Deák Ottó egyetemi oktató köszönti az elszármazottak nevében. Romhányi Gyula *Ködben* c. kötetéből verseket mond Budai Zoltán és Juhász Pál, a Balassi Bálint Gimnázium tanulója. Dr. Kovács Dusán orvos, közgazdász, olimpikon és Kovács László, a „túlélő” sportoló pályájáról beszél. Fellép Eszményi Viktória és Heilig Gábor énekes; Kányó András és Kányó Dávid fuvolista, Kányó Emese csellista; Csábi István előadó, Dajnic Mónika és Mészáros Máté versenytáncos. A műsort Sztancsik Tamás sportriporter vezeti

246. október 14. Októberi emléknapi Horváth Endre pénzjegyszerkesztő grafikusművész sírjánál dr. Hausel Sándor levéltáros emlékezik. A Szakács László numizmatikai gyűjteményéből készült kiállítást a könyvtár galériáján dr. Garami Erika muzeológus nyitja meg, trombitán közreműködik Rampasek Gergely, zongorán kísér Pernecky Zsolt. Előadások: dr. Csáky Károly néprajzos, helytörténeti kutató: 180 éve született Ipolyi Arnold. Az Ipolyi család története; dr. Praznovszky Mihály történész: 150 éve született Csontváry Kosztka Tivadar festőművész, gácsi gyógyszerész; dr. Lengyel Ágnes muzeológus: 150 éve született Barna János naiv művész, feszületfaragó; Kovalcsik András: 100 éve született Esze Tamás történész, a ref. egyház gondnoka

247. október 29. Szentmártoni Szabó Géza előadása Balassi Bálint verseiről a Balassi Bálint olvasónapló pályázat résztvevőinek

248. november 11. Tóth Tamás levéltáros: Népeségmozgás a dualizmus korában Balassagyarmaton

249. november 19. A Balassagyarmati panteon várostörténeti vetélkedő közép-döntője a könyvtárban

250. november 26. Kilián István irodalomtörténész előadása Balassi Bálintról a Balassi Bálint olvasónapló pályázat diákjainak

251. december 17. A Személyes történelem és a Balassi Bálint szépirodalmi pályázat eredményhirdetése. A díjakat átadja Gáspár Imre, Balassagyarmat Város Önkormányzata Oktatási és Művelődési Bizottságának elnöke

2004.

252. január 27. A 120 éve született Vizy Zsigmondra és az 1919. január 29-i eseményekre emlékezik Majdán Béla várostörténész

253. január 29. A Balassagyarmati Panteon középiskolás várostörténeti vetélkedő döntője a könyvtár kupolatermében. A versenyzők a döntő után közösen megkoszorúzzák a Civitas Fortissima emlékművet

254. február 3. **Végh József** helytörténész bemutatja **dr. Csáky Károly** *Jeles elődeink* című kötetét **(ld. fotó)**

255. február 12. A Balassi olvasónapló pályázat eredményhirdetésén megemlékezést tart és a díjakat átadja dr. Praznovszky Mihály, az irodalomtudomány kandidátusa, közreműködik Budai Zoltán, a Balassi gimnázium tanulója
256. március 23. Puntigán József – Puntigán Tünde *A losonci református temető* c. kötetét bemutatja a két szerző
257. június 16. A *Balassagyarmati Honismereti Híradót* és *Ifjúsági Különszámát* a könyvtárban bemutatja Csongrády Béla újságíró, szerkesztő. Közreműködnek a kötetek szerzői **(ld. fotó, a mikrofonnál Kunné Kubicza Erzsébet)**
258. szeptember 14. A könyvtárban Kovalcsik András *Arcok Balassagyarmat múltjából* 2. kötetét bemutatja Vas Ágnes helyismereti könyvtáros, valamint a szerző. Közreműködik Budai Zoltán és Mihály Norbert, a BBG diákja
259. szeptember 23. Balassagyarmat barátainak találkozója Budapesten a Duna Palota színháztermében. Filmvetítés a korábbi találkozók felvételeiből. Palócföldi dallamok – muzsikál a Húbele Banda. Lombos István, Balassagyarmat polgármestere köszönti az egybegyűlteket. A *Balassagyarmati Honismereti Híradó* 25. évfolyamáról beszél dr. Csongrády Béla író, szerkesztő. A fél évszázada elhunyt Horváth Endre pénzjegyszerkesztő grafikusművész pályáját Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke eleveníti fel. A 25 esztendeje alakult Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság *Röpke Ívek* című antológiáját Kőrössi P. József író, könyvkiadó mutatja be. Balassi Bálint költőre Szabó András előadóművész emlékezik verseinek tolmácsolásával. Közreműködik Banos Brigitta népdalénekes, Csiki Gábor néptáncos, Csohány Péter és Sándorfi Judit, a Kertész Táncegylet tagjai, Csábi István előadó és Gáspár László énekes. Műsorvezető Lengyel Anna rádióriporter
260. október 15. Őszi emléknep Horváth Endre halálának 50. évfordulóján. A temetőben beszédet mond Tóth Zoltán, a Pénzjegynyomda műszaki igazgatója. Alkalmi postahivatal megnyitása a Csillagházban. A Horváth Endre emlék-levelezőlapot bemutatja Csegezi Tamásné, a Magyar Posta Rt. Vezérgazgatósága osztályvezetője. A felújított kiállítást megnyitja Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. Az emlékülés előadói: Missura Gábor, a Magyar Nemzeti Bank főosztályvezetője, **Vagyóczky Károly** grafikusművész, a Pénzjegynyomda nyugalmazott művészeti osztályvezetője **(ld. fotó)**, dr. Lengyel Ágnes néprajzkutató. Közreműködik a Balassi Bálint Gimnázium kamarakórusa és a Rózsavölgyi Márk Művészeti Iskola gitárnégyese **(ld. fotó, a közönség)**
261. október 26. Dr. Magyar Pál ügyvédet, az 1956-os Járási Ideiglenes Forradalmi Nemzeti Tanács titkárát bemutatja, szerepét az 1956-os balassagyarmati eseményekben vázolja dr. Kiss Tamás, Nagy Imre-emlékermes ny. alpolgármester
262. november 9. Pozsonyi Anna tanárnő, volt tanítvány emlékezik a 75 éve született dr. Gulya Pál történészre, a Szántó Kovács János Gimnázium igazgatójára
263. november 25. Pozsonyi Edit Szabó Lőrinc és a Tücsökzene címmel tart felkészítőt a Szabó Lőrinc olvasónapló pályázat diákjainak. Közreműködik: Holok Viktória diák
264. december 14. Dr. Hausel Sándor: Régi gyarmati füstfaragók. Arcok, történetek a balassagyarmati kéményseprés múltjából

265. december 15. A Szabó Lőrinc középiskolai szépirodalmi pályázatot értékeli és a díjakat átadja Vas Ágnes helyismereti könyvtáros

2005.

266. január 31. A Balassagyarmati panteon helytörténeti pályázat eredményhirdetése. Közreműködik Zentai József tanár, aki bemutatja a balassagyarmati várat

267. március 18. Dr. Zonda Tamás Öngyilkosság a képzőművészetben c. előadása. A szerző szépirodalmi alkotásait bemutatja Csábi István és Tibay András előadó

268. március 31. A Szabó Lőrinc olvasónapló pályázatot értékeli és a díjakat átadja Vas Ágnes helyismereti könyvtáros, gitáron közreműködik Hanzel Enikő diák

269. szeptember 2. Dr. Samu István ideg- és elmegyógyással és feleségével, dr. Kállós Mária elmegyógyással dr. Szabó Endre nyugalmazott főorvos beszélget

270. szeptember 27. Balassagyarmat barátainak találkozója Budapesten, a Duna Palotában. Válogatás a könyvtár régebbi rendezvényeinek filmfelvételeiből. Köszöntőt mond Lombos István polgármester. Hivatásáról, kutatási területéről, a szülőfölddel kapcsolatos elképzeléseiről beszél Kovács Ferenc középiskolai tanár, Pekár István újságíró és dr. Majoros István történész, az MTA doktora. Réti Zoltán életműalbumát Szakonyi Károly Kossuth-díjas író és P. Szabó Ernő művészettörténész mutatja be. Közreműködők: Baráz Ádám zeneszerző; Kiss Szilvia, a GNM Színitanoda növendéke; a Gold Singers, a BBG kvartettje; zongorán kísér Gyimesi László zenetanár. A műsort Névai Melinda, a Duna Televízió bemondója vezeti

271. október 14. Őszi emléknep – középpontban Mikó Zoltán posztumusz vezérőrnagy. Koszorúzás az emléktáblánál, beszédet mond a családtag, Szász Lajos. A könyvtárban a vendégeket köszönti Lombos István polgármester. Előadások: dr. Szabó József János alezredes, docens: Mikó Zoltán, a katona; dr. Horváth Csaba alezredes, docens: A magyar királyi honvédség a két világháború között és a II. világháborúban. A programot vezeti Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. Közreműködik a Balassagyarmati Kamaraegyüttes, a Balassagyarmati Rézfúvós Kvintett, a BBG vegyeskara, Markó László és Mihályi Norbert tanuló

272. december 5. Szabó Vladimír-emléknep. A festőművész képeiből rendezett kiállítást megnyitja dr. Matits Ferenc művészettörténész. Az emlékülést vezeti, a művész munkásságát felidézi Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke, felszóllal Kovács Ferenc gimnáziumi tanár és Réti Zoltán festőművész

2006.

273. február 7. A Helytörténeti Gyűjteményben a vendégeket üdvözli **Oroszlánné Mészáros Ágnes** igazgató (**ld. fotó**), köszöntőt mond és a felújított intézményt a város közönségének átadja Lombos István polgármester. A kiállításokat bemutatja Kovalcsik András, a Honismereti Kör elnöke. Közreműködnek Csábi István és a Rózsavölgyi Márk Művészeti Iskola dráma tagozatos növendékei, gitáron játszik Pap Bence, valamint Pálinkás Kornél, Vadkerti Hanna, Szilfai Melinda, Koplányi Emese és Bárány Ferenc kvintettje

274. március 18. Az alakuló Megyei Honismereti Egyesület látogatása

275. március 29. Kovács Ferenc előadása az Ipoly folyóról. (A Honismereti Kör és a Fotókör közös rendezvénye)

276. április 26. Nagy Imre: Barangolások az Ipoly mentén
277. április 27. A Kiss Árpád Általános Iskola és jogelődje, a polgári iskola nosztalgia tanár–diák találkozója Kunné Kubicza Erzsébet kezdeményezésére
278. május 27. A Balassi Bálint Gimnázium öregdiákjainak találkozója Kovalcsik András szervezésében
279. május 29. Kacs Kovics Lajos-émlékülés. Előadások: dr. Mázi Béla: Közügy iránti részvétemért soha nagyobb díjt nem nyerhettem volna... Kacs Kovics Lajos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja; dr. Hornyák Mária: Kacs Kovics Lajos, a kisdedovás ügyének „koszorútlan közcsatára”; dr. Kerényi Ferenc: Kacs Kovics Lajos irodalmi működése. Ki a költő a XVIII. századvég és a XIX. századelő Magyarországn?; dr. Hausel Sándor: Akadémikus a pusztán. Kacs Kovics Lajos Nógrád megyei tevékenysége
280. július 22. A Gyarmatról elszármazott 100 éves dr. Tunyoginé dr. Algóver Ilonát köszönti az önkormányzat képviselőjében Selmeczi Zoltán osztályvezető, Benkóné Huszárk Katalin és Borenszkiné Imre Éva, volt iskolái, a polgári és a gimnázium jelenlegi vezetői, Kiss László, az édesapjának munkát biztosító MÁV vasútállomás vezetője, a könyvtár és a Honismereti Kör nevében Piatrik Valéria, volt kollégái nevében dr. Szabó Géza kórházigazgató főorvos és Kunné Kubicza Erzsébet, a rendezvény szervezője
281. szeptember 12. Szirácsik Éva *A divényi uradalom gazdálkodása...* c. könyvének premierje. (A Nógrád Megyei Levéltár és a Honismereti Kör közös rendezvénye)
282. szeptember 26. Balassagyarmat barátainak találkozója a Duna Palota színháztermében. Lombos István polgármestert, országgyűlési képviselőt Selmeczi Zoltán, a Humánszolgáltatási Osztály vezetője kérdezi a város gondjairól és az eredményekről. A 100 esztendeje született Szabó Vladimír festő- és grafikusművészre Réti Zoltán festőművész emlékezik. A *Balassagyarmat köztéri alkotásai* c. kiadványt dr. Hausel Sándor főlevéltáros, a kötet szerzője és szerkesztője mutatja be. A Balassagyarmatról elszármazott dr. Fejős Zoltán kandidátus, a Néprajzi Múzeum főigazgatója beszél pályájának alakulásáról. A 85 éve Balassagyarmaton született Jobbágy Károly kétszeres József Attila-díjas költőt versének előadásával Lovász Emőke, a műsor vezetője idézi meg. Közreműködik: a Balassagyarmati Cigányzenekar Baranyi Gábor vezetésével, a Lajtorja Néptánciskola növendékei (művészeti vezető Kozák Katalin), és az Üsztürü zenekar, prímás Major Levente. (Balassagyarmat Önkormányzata, a Madách Imre Városi Könyvtár és a Honismereti Kör rendezvénye)
283. október 4. Zentai József a balassagyarmati vár feltételezett elhelyezkedéséről tart előadást
284. október 17. Őszi emléknep a nyomdászat és könyvművészet jegyében. 150 éves a Kék László Nyomda Balassagyarmaton. Előadások: Tóth Tamás levéltáros: Kék László és nyomdája Balassagyarmaton; Pogány György könyvtárigazgató: A magyar könyvművészet és a könyvtárak; Kass János grafikusművész: Gondolatok a könyvillusztrációról
285. november 14. Születésnap ünnepség a Honismereti Kör tagjainak és a könyvtár olvasóinak. Köszöntőt mond: Pekár István újságíró, közreműködik

Bacsik Katalin költő, Oroszlánné Mészáros Ágnes előadóművész, Für Éva ének-
művész, zongorán kíséri Veresné Sinkovicz Katalin és Fogarasi Béla gitárművész
286. november 28. „Székavató” ünnepség. Húvösvölgyi Ildikó színművész
Reményik Sándor-estje. Közreműködik Csáky András gitárművész
287. december 15. Évzáró összejevetel. A Személyes történelem – Mit jelent nekem
1956? c. vetélkedő eredményhirdetése. A *Személyes történelem* c. kötetet Tyekviczka Ár-
pád megyei levéltárigazgató, Jobbágy Károly *Mondják a himnuszát énekelték* c. kötetét J.
András Katalin mutatja be. Közreműködik Bárány Bence (vers) és Pap Bence (gitár)

2007.

288. január 10. Bartha Attila 1919. január 29. eseményeiről tart előadást a Balas-
sagyarmati panteon várostörténeti vetélkedő döntős csapatainak
289. január 29. A Balassagyarmati panteon középiskolás vetélkedő döntője. A
vetélkedő után a résztvevők a diákság nevében megkoszorúzzák a Civitas
Fortissima szobrot
290. január 31. Pásztor Sándorné tanárnő előadása *A jó palócokról*, közreműköd-
nek a Balassi Bálint Gimnázium 12/d. osztályának tanulói. A rendezvény egyben a
Mikszáth Kálmán középiskolás olvasónapló pályázat felkészítője
291. február 28. Végh József helytörténész, könyvtárigazgató előadása Szokolai
Alajos földbirtokosról, az első újkori Olimpia olimpikonjáról
292. március 28. Dr. Csáky Károly ipolysági helytörténész tart előadást Mikszáth
Kálmánnal szülőföldjén címmel. Közreműködnek Mikszáth Kálmán *Szűcs Pali
szerecséje* című novellájának dramatizált előadásával Pásztor Sándorné és a BBG
11/a és b osztályos tanulói (**ld. hátsó borító fotó**). A rendezvény egyben a Mik-
száth Kálmán középiskolás olvasónapló pályázat felkészítője
293. április 25. Az *Ipoly menti palóc tájszótár* új kiadásának könyvpremierje. A Nap
Kiadó Reprint sorozatát bemutatja Sebestyén Ilona, a kiadó igazgatója. Tóth Imre
Palóc tájszótár című kötetét a közönségnek ajánlja Kovács Gergelyné művészettör-
ténész és a szerző. A 80 éves alkotót köszönti Fábián Bernadett, Lajtos Dominik
(Ipolyvarbó) és Ódor Dániel (Mohora) mesemondó, valamint Pelhős Klaudia,
Soksevits Hanna és Bogdán Norbert énekes, a Balassi gimnázium tanulói
294. április 27. A balassagyarmati polgári és a Kiss Árpád Általános Iskola volt
tanárainak és diákjainak találkozója Kunné Kubicza Erzsébet kezdeményezésére
295. május 16. A középiskolás Mikszáth-olvasónapló eredményhirdetése. A be-
érkezett pályázatokat értékeli és a díjakat átadja Vas Ágnes, a Honismereti Kör
titkára. Közreműködik Bielik Klaudia, a dejtári Mikszáth Kálmán Általános Is-
kola és Kovács Bianka, a balassagyarmati Mikszáth Kálmán Középiskola diákja,
valamint Pap Bence és Fogarasi Béla gitáron
296. szeptember 19. Dr. Praznovszky Mihály: 250 éve született, 175 éve halt meg
Mocsáry Antal, vármegyénk első tudós monográfiaírója
297. szeptember 21. A Balassagyarmati Honismereti Kör közgyűlése. Találkozás a te-
metőben, Kovalcsik András sírjának megkoszorúzása. Vas Ágnes titkár beszámolója az
elmúlt 29 évről. Vezetőségválasztás. Elnökségi tagok: dr. Bacskó Józsefné, Szabó And-
rea, Kunné Kubicza Erzsébet, Kovács Ferenc, Kovalcsik István, Vas Ágnes

298. szeptember 25. Balassagyarmat barátainak találkozója a fővárosi Duna Palotában. Medvác Lajos polgármester köszöntője és tájékoztatója az elmúlt év történéseiről. A *Nagyok árnyékában* c. könyvét Zonda Tamás, a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság tagja, a kötet szerzője mutatja be, gitáron és énekkel közreműködik Csábi István. Dr. Magyar Pál ügyvédrel Tyekvicska Árpád, a Nógrád Megyei Levéltár igazgatója mond nekrológot; Kovalcsik András, a Balassagyarmati Honismereti Kör elnökének alakját Kovács Ferenc gimnáziumi tanár idézi fel; Versényi György, a BBG igazgatója életének legfontosabb momentumait Borenszkiné Imre Éva igazgató eleveníti fel. Szugyczki Zsolt természetfotós tart élménybeszámolót a Mont Blanc meghódításáról. Párkányi Raab Péter szobrászművésszel Csach Gábor művészettörténész beszélget. Közreműködik Balya András, Barát Attila, Váradi László szaxofonon, Barát Vitalina – zongorán. A műsort Oravecz Ágnes és Madarász Gábor vezeti
299. október 3. Pálinkás Tibor múzeumigazgató tart előadást Ipolyság régészeti emlékeiről
300. október 11. Vas Ágnes Balassagyarmat története képekben címmel tart felkészítőt a Balassagyarmati panteon vetélkedő résztvevőinek
301. október 18. Vas Ágnes hírneves gyarmati személyiségekkel ismerteti meg a Balassagyarmati panteon vetélkedő résztvevőit
302. október 19. Őszi emlékülés Kovalcsik András tiszteletére. Horváth Endre sírjánál beszédet mond Zolnyánszky Zsolt képviselő-testületi tag, Kovalcsik András sírjánál Selmecei Zoltán osztályvezető emlékezik. A Helytörténeti Gyűjteményben az emlékülést Csach Gábor alpolgármester köszönti. Előadók: Szabó Andrea újságíró, a Honismereti Kör elnökségi tagja, Oroszlánné Mészáros Ágnes ny. könyvtárigazgató, Tyekvicska Árpád megyei levéltárigazgató és Vagyóczky Károly festő- és grafikusművész, a Pénzjegynyomda nyugalmazott művészeti osztályvezetője
303. október 24. **Dr. Bók Szilvia** Kötődések címmel tart felkészítőt a Szabó Lőrinc olvasónapló pályázat résztvevőinek (**ld. hátsó borító fotó**)
304. október 25. Balassagyarmat és környéke természeti értékei. Nagy Imre előadása DVD-ről a Balassagyarmati panteon vetélkedő résztvevőinek
305. november 8. Pásztor Sándorné Az érzékek vonzásában címmel tart felkészítőt a Szabó Lőrinc olvasónapló pályázat diákjainak
306. november 14. Tóth Tamás levéltáros az Otthon-telepről tart előadást
307. november 19. A Balassagyarmati panteon középiskolás vetélkedő közép döntője
308. november 28. Születésnap ünnepség a könyvtár olvasóinak és a Honismereti Kör tagjainak. Házigazda **Kovács Ferenc**, a Honismereti Kör elnökségi tagja, aki Szabó Lőrinc verseiből ad műsort (**ld. fotó**). Közreműködnek diákjai: Bárány Bence (vers) és Pap Bence (gitár)
309. december 12. Harth Tamás muzeológus mutatja be a 125 éve született Sztranyavszky Sándor politikust, minisztert, Nógrád megye főispánját
310. december 13. A Szabó Lőrinc olvasónapló pályázat eredményhirdetése. Fábián Berta tanárnő tart előadást Szabó Lőrinc verseinek félreértelmezéséről, majd dr. Bacskó Józsefné, a Honismereti Kör elnökségi tagja értékeli az olvasónaplókat és átadja a díjakat

2008

311. január 14. Bartha Attila Az 1919. január 29-i balassagyarmati események előzményei és beillesztése Magyarország történetébe címmel tart felkészítőt a Balassagyarmati panteon várostörténeti vetélkedő döntős csapatainak
312. január 24. Majcher Tamás régész előadása a balassagyarmati vár leleteiről, a feltárás további lehetőségeiről, a megjelenítéssel kapcsolatos elképzelésekről
313. január 29. A Balassagyarmati panteon vetélkedő döntője. **(ld. hátsó borító fotó)** A városi ünnepnapon a vetélkedő után a résztvevő középiskolás diákok megkoszorúzzák a Civitas Fortissima emlékművet **(ld. címlapfotó)**
314. február 22. Cseri Nikolett tanárnő előadása Mollináry Gizella írónőről
315. március 27. Bendík Márta az ipolysági Honti Múzeum munkatársa vetített képes előadást tart Ipolyság és környéke szakrális emlékeiről
316. április 17. Dr. Szirácsik Éva levéltáros A Koháry-birtok és Balassagyarmat kapcsolatáról tart előadást megjelent könyve kapcsán
317. április 24. Sulyok László író, újságíró *Recski rabszolgák* c. kötetéről beszélget Kovács Ferenc tanárral, a Honismereti Kör elnökségi tagjával
318. április 25. A balassagyarmati polgári és a Kiss Árpád Általános Iskola volt tanárainak és diákjainak találkozója Kunné Kubicza Erzsébet kezdeményezésére
319. május 16. *Tűzoltókrém 1987–2007*. A Kinopuskin tánczenekar húszéves történetéről készült kötetet bemutatja: Tyekvicska Árpád megyei levéltárigazgató, közreműködnek a Palóc Rákászok
320. május 22. Réti Zoltán festőművészt, muzikológust 85. születésnapján köszöntik a Honismereti Kör tagjai
321. május 30. Házigazda dr. Majoros István történész, az MTA doktora, beszélgetőtárs Kovács Ferenc, a Honismereti Kör elnökségi tagja
322. szeptember 18. A 30 éves Balassagyarmati Honismereti Kör ünnepi közgyűlése. A *Balassagyarmati Honismereti Híradó* 2007. évi kötetét és *In memoriam Kovalcsik András* c. különszámát dr. Csongrády Béla újságíró, szerkesztő mutatja be. A jubiláló közösséget köszönti: Medvác Lajos polgármester, dr. Selmeczi Kovács Attila, a Honismereti Szövetség alelnöke és Bódi Györgyné dr. megyei könyvtárigazgató
323. szeptember 23. Balassagyarmat barátainak találkozója a Duna Palotában. Az érkezőket a Honismereti Kör rendezvényeiről készült felvételekből összeállított válogatás és a Balassagyarmati Rézfúvós Kvintett művészeinek játéka fogadja. Medvác Lajos polgármester köszönti és tájékoztatja a jelenlévőket. *Egy palóc pártor öröksége* című könyvét dr. Lengyel Ágnes néprajzkutató mutatja be. A harminc esztendeje alakult Honismereti Körről Vas Ágnes titkár szól. Réti Zoltán festőművész Madách Imre *Mózes* c. drámájához készített akvarelljeinek albumáról dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész és Zászkaliczky Zsuzsanna, a kötet szerkesztője beszél. A nyolcvanöt éves művészt az elszármazottak nevében Szabó András előadóművész köszönti. Markó Iván táncművésszel és koreográfussal, Balassagyarmat díszpolgárával Majdán Béla beszélget. Közreműködik Tóth Balázs trombitaművész, énekel Halasi Bianka, műsorvezető Nagy Csilla irodalomtörténész

2003. szeptember 9.

2004. február 3.

2004. június 16.

2004. október 15.

2004. október 15.

2006. február 7.

2007. november 28.

2008. október 14.

324. október 8. Vas Ágnes Balassagyarmat története képekben címmel tart felkészítőt a Balassagyarmati panteon helytörténeti vetélkedő résztvevőinek
325. október 9. Péntes Géza tanár, festőművész a reneszánsz művészetről tart előadást a reneszánsz éve középiskolás olvasónapló pályázatra jelentkező diákoknak
326. október 14. Őszi emléknapi Horváth Endre sírjánál Adamovszky István numizmatikus, Visnovszky Rezső nyughelyénél Selmeczi Zoltán osztályvezető, Kovalcsik András kopjafájánál Borenszkiné Imre Éva gimnáziumigazgató, Michel Gyarmathy síremlékénél **Majdán Béla** várostörténész emlékezik **(ld. fotó)**. A Helytörténeti Gyűjteményben Visnovszky Péter dr. Visnovszky Rezső életéről, valamint Nagy László Találkozásom Michel Gyarmathyval címmel tart előadást
327. november 6. Gaálné Versényi Judit tanárnő a magyar reneszánsz és Balassi Bálint címmel tart felkészítőt a reneszánsz éve középiskolás olvasónapló pályázat diákjainak
328. november 13. Sinkóné Szrenka Anikó Balassi Bálint istenes verseiről tart előadást a reneszánsz éve középiskolás olvasónapló pályázat résztvevőinek
329. november 24. A Balassagyarmati panteon középiskolás helytörténeti vetélkedő középöntője a könyvtárban
330. november 27. „A szerelem mindent pótol, s a szerelmet nem pótolja semmi.” Szerelmes versösszeállítást ad elő Kovács Ferenc, a Honismereti Kör elnökségi tagja a könyvtár olvasóinak és a Honismereti Kör tagjainak közös születésnapi ünnepségén. Gitáron közreműködik Pap Bence tanuló
331. december 11. Dr. Hausel Sándor megyei levéltárigazgató-helyettes előadása: Kiemelkedő pénzügyi szakemberek a dualista Balassagyarmaton
332. december 15. A reneszánsz éve középiskolai olvasónapló pályázatot értékelem és a díjakat átadja **dr. Bacskó Józsefné**, a Honismereti Kör elnökségi tagja **(ld. hátsó borító fotó)**

Az előadások, rendezvények, események fejezet névmutatója

Abay Nemes Gyula, dr. 179	Bacsik Katalin, dr. 171, 213, 244, 285	Balogh Sándor, dr. 75
Ablonczy László 105	Bacskó Józsefné, dr. 297, 310, 332	Baltik Frigyes 138
Adamovszky István 326	Bacsúr Sándor 23, 233	Balya András 298
Alexa Károly 105	Baintner Ferenc 196	Banda Ádám 145, 147, 179
Algóver Ilona, dr., dr. Tunyoginé 280	Baintner Károly 196	Banos Brigitta 259
Andor Csaba 116, 176, 229, 236	Baintner Ottó, dr. 196	Baranyi Ferenc 66, 152
András Katalin, J. ld. J. András Katalin	Balassi Bálint 42, 133, 138, 247, 250, 255, 259, 327, 328, 332	Baranyi Gábor 282
Antal Anett 233	Balás Ferenc 188	Baranyi János 27
Antal Elemér, dr. 64, 125	Balázs Géza 200	Baranyi János 7
Apor Éva, dr. 228	Balázs Gréta 133, 147	Baranyi Károly, dr. 130, 167
Aradi Nóra 156, 159	Balla László, dr. 146	Barát Attila 298
Á. Varga László, dr. 24	Balláné Simon Mária 16	Barát Vitalina 298
Ádám Tamás 66	Balogh Károly 8, 80, 133	Baráz Ádám 270
Babits Mihály 96		Bargár Ödön 189
		Barna János 246
		Baross József, dr. 245

Bartha Attila 288, 311
 Bartha Elemér, dr. 188
 Bánóczy Sámuel 144, 182
 Bárány Adrienn 145, 147
 Bárány Bence 287, 308
 Bárány Ferenc 273
 Belitzky János 208, 214
 Bendík Márta 315
 Benkóné Huszárik Katalin 280
 Benkő Zoltán 164
 Beóthy Klára, dr. 188
 Berki Mihály 17
 Berta Árpád, dr. 228
 Bertalan Ákos, dr. 149
 Bérczy Károly 13, 145, 180
 Béres Ferenc 7
 Bielik Klaudia 295
 Bira Sándorné 133, 147
 Bodnár István 110
 Bodonyi László 233
 Bodzsár Gyula 95
 Bogdán Aladár 167
 Bogdán Norbert 293
 Borenszkiné Imre Éva 167, 199, 228, 280, 298, 326
 Bódi Györgyné dr. 322
 Bódi Tóth Elemér 115, 127
 Bók Szilvia, dr. 303
 Böszörményi István 95
 Budai Zoltán 233, 245, 255, 258
 Buttler Mária 157
 Búza Barna 7
 Chappon István 132
 Czimbó Erika 233
 Czudar Sándor 191
 Csaba Kinga 133
 Csach Gábor 213, 298, 302
 Csalomjai Pajor István 13, 138
 Csanády János 46
 Csábi István 17, 51, 53, 66, 67, 78, 80, 93, 120, 129, 133, 152, 213, 245, 259, 267, 273, 298
 Csáky András 286
 Csáky Károly, dr. 41, 50, 73, 83, 117, 120, 246, 254, 292
 Csegezi Tamásné 260
 Cseh István 163
 Cseke Júlia 7
 Csekey László, dr. 190
 Cseri Nikolett 314
 Csesznák Anikó 163
 Csikász István 16, 17, 23, 27, 36, 38, 46, 66, 92, 93, 129, 147, 190
 Csiki Gábor 259
 Csohány Péter 259
 Csongrády Béla, dr. 257, 259, 322
 Csontváry Kosztka Tivadar 246
 Csordás Pál, dr. 124
 Dajnic Mónika 245
 Dankóné Mészáros Katalin 165
 Daróczy Gusztáv 189
 Dániel Viktor 36
 Deák Ottó 93, 173, 245
 Debreczeny Zoltán 169
 Demeter Mária 159, 165
 Demeter Zsófia, dr. 239, 245
 Dobai Szabolcs 105, 199
 Dobó István 164
 Domokos Mátyás 98
 Duray Éva 95
 Ember Csaba 16, 78, 152, 165, 169
 Ember Donát 163
 Ember Péter 51, 67, 80, 81
 Ember Péterné 46, 78, 105
 Endrei Judit 152
 Esze Tamás, dr. 2, 28, 33, 245, 246
 Eszményi Viktória 245
 Ethei Lajos 4
 Farkas András 31, 44, 67, 81, 96, 105, 109, 124, 199
 Farkas Máté 204
 Fábián Bernadett 293
 Fábián Berta 310
 Fábián Jánosné 28, 38, 40, 42, 51, 53, 67
 Fábri Anna, dr. 144
 Feistl József 182
 Fejős Zoltán, dr. 282
 Feledy Balázs 188
 Felföldi László 168
 Fenyvesi Attila 213
 Ferenczy Teréz 241
 Filip Viktória 147
 Fogarasi Béla 17, 53, 66, 78, 90, 93, 105, 165, 285, 295
 Forgách Péter 90
 Fráter Erzsébet 26
 Furia Zoltán 156
 Füle Mihály 5
 Fülöp Lajos, dr. 26
 Für Éva 116, 285
 Füzesi István 46
 Gaálné Versényi Judit 327
 Galcsik Zsolt 241
 Garami Erika, dr. 246
 Gál Ervin 233
 Gáll Ferenc 5
 Gáspár Gergely 163
 Gáspár Imre 251
 Gáspár László 259
 Gere József 213
 Gombár Endre 200, 210, 213
 Göncz Árpád 80, 164
 Grosschmid Péter 116, 188
 Gulya Pál, dr. 262
 Gyarmathy, Michel 15, 326
 Gyenes Judit 136
 Gyimesi László 270
 Gyócsi Géza 178
 Györfi Sándor 17
 Gyurin Zsolt 200
 H. Szilasi Ágota 199
 Habsburg Eilika 176
 Halasi Bianka 323
 Halász Péter, dr. 117, 120
 Hanzel Enikő 233, 268
 Harth Tamás 309
 Hausel Sándor, dr. 119, 158, 162, 185, 195, 211, 217, 226, 230, 233, 246, 264, 279, 282, 331
 Havasi Balázs 213
 Heilig Gábor 245
 Hemerka Gyula 61, 112, 121
 Herczeg Hajnalka 183, 187, 199, 200, 213, 226
 Hevér Gábor 145
 Hollai Bertalan 27
 Holok Viktória 263

Homoga József 148
 Hornyák Mária, dr. 279
 Horváth Anita 80
 Horváth Csaba 271
 Horváth Danó 138, 198
 Horváth Endre 3, 5, 30, 36,
 43, 44, 101, 114, 124, 138,
 144, 155, 167, 188, 199, 246,
 259, 260, 302, 326
 Horváth István, dr. 26
 Horváth Iván, dr. 42
 Horváthné Szabó Ágnes 23
 Hugyecz Adrián 213
 Huszár Aladár 194
 Húvösvölgyi Ildikó 286
 Ipolyi Arnold 246
 J. András Katalin 287
 Jagyutt Pál 120, 139
 Jagyutt Péter 139
 Jakab Györgyné 114, 155
 Jánossy Ferenc 124
 Jeszenszky Danó 128
 Jeszenszky Kálmán 124
 Jobbágy Károly 16, 97, 152,
 282, 287
 Jókai Anna 105
 Juhász Kinga 213
 Juhász Pál 245
 Juhász Péter 145, 152, 165, 166,
 167, 176, 183, 200, 213, 226
 Kabdebó Lóránt, dr. 38
 Kacsokovics Lajos 279
 Kalácska Béla 72, 138, 144
 Kallós Mária, dr. 269
 Kalmár István 185
 Kamarás József 31, 70, 129
 Kamarás Sándor 152
 Kanyó András 105, 245
 Kanyó Dávid 245
 Kanyó Emese 245
 Kanyó Tibor 172
 Kanyóné Réti Emőke 80, 105
 Kapros Márta, dr. 85, 103,
 177, 213
 Kara György 114
 Karlovits Zsolt 213
 Kass János 284
 Kató Sára 60
 Kálnay Nándor 230
 Kárdási Zsófia 233
 Kelemen István, dr. 40
 Kenessey Albert, dr. 184, 187
 Kenessey Béla 184, 187
 Kenessey Miklós, dr. 184
 Kenyeres Zoltán 16
 Kerényi Ferenc, dr. 9, 13, 21,
 26, 31, 44, 133, 144, 231, 279,
 323
 Kerner Edit 53, 67, 77, 80
 Kertész Nikoletta 147
 Keveházi Gyöngyi 77
 Kék László 284
 Kilián István 250
 Kispál Renáta 147
 Kiss László 280
 Kiss Szilvia 165, 270
 Kiss Tamás, dr. 108, 120, 133,
 160, 261
 Kmetty Kálmán 7, 12
 Knežek, Libor 62
 Knyazoviczky Noémi 225
 Knyazoviczky Zsófi 225
 Koczkás Sándor 38
 Koháry család 316
 Kojnok Nándor 46
 Kolczonay Katalin 152
 Kollár Dávid 213
 Kolta Magdolna 13
 Komjáthy Jenő 17, 23, 133, 170
 Kondor Ernő 7, 25, 27
 Kondor Ernőné 7, 25, 27
 Koplányi Emese 273
 Korill Ferenc 105
 Kotoráné Belák Rózsa 104
 Kovalcsik András 3, 5, 6, 8,
 10, 13, 23, 43, 44, 54, 67, 69,
 80, 89, 93, 103, 105, 109, 110,
 120, 123, 124, 128, 133, 137,
 138, 144, 145, 149, 151, 155,
 156, 165, 166, 167, 179, 187,
 188, 198, 200, 201, 216, 226,
 228, 232, 245, 246, 258, 259,
 260, 271, 272, 273, 278, 297,
 298, 302, 321, 326
 Kovalcsik Andrásné 149
 Kovalcsik István 181, 297
 Kovács Anna, dr. 208, 214
 Kovács Béla, dr. 132
 Kovács Bianka 295
 Kovács Dusán, dr. 245
 Kovács Ferenc 52, 63, 73,
 124, 135, 137, 197, 270, 272,
 275, 297, 298, 308, 317, 321,
 330
 Kovács Gergelyné 293
 Kovács János, dr. 163
 Kovács László 245
 Kovács Miklós 67
 Kozák Katalin 282
 Kőrössi P. József 259
 Kőszeghy Péter, dr. 42
 Kratochwill Mimi 116, 124,
 133, 147
 Krutsch Katalin 51
 Kubicza István 226, 230
 Kukorelly Endre 116
 Kunné Kubicza Erzsébet 149,
 257, 277, 280, 294, 297, 318
 Kupa Mihály 43
 Lados Miklós 53
 Lajtos Dominik 293
 Lakatos Tamás 165
 László Beatrix 191
 László Mária, dr. 130
 Leblanc Győző 27
 Leblancné Kelemen Mária 8, 13
 Lengyel Anna 223, 259
 Lengyel Ágnes, dr. 246, 260, 323
 Letovai Ildikó 67
 Ligeti Lajos 114, 167, 226, 228
 Limbacher Gábor, dr. 226
 Lippay Lajos 165, 166, 167
 Liptay Antal 176
 Lombos István 245, 259, 270,
 271, 273, 282
 Losonci Lilla 159
 Losonci Miklós 159
 Lovász Emőke 133, 152,
 225, 282
 Lukin László 226
 Madarász Gábor 298
 Madarász László 13, 21, 80
 Madách Alice 188
 Madách Imre 56, 69, 80, 105,

109, 113, 116, 176, 229, 231, 236, 323
 Magyar Pál, dr. 261, 298
 Majcher Tamás 222, 312
 Majdán Béla 99, 158, 178, 188, 192, 206, 219, 252, 323, 326
 Majdán Béla, ifj. 147, 159
 Majdán János 21
 Majerszky Klára, dr. 123, 244
 Major Levente 282
 Majoros István, dr. 270, 321
 Majoros Klára 133, 147
 Majthényi Anna 26
 Maléter Pál 136, 140, 145
 Markó Iván 323
 Markó László 271
 Markóné Dikasz Gabriella 199
 Marno János 116
 Marosi Gábor 84
 Marosi Sándor, dr. 135
 Marton László 124
 Matits Ferenc, dr. 272
 Mándli Gyula 176
 Mátyás Levente 10, 38, 228
 Mázi Béla, dr. 279
 Medvác Lajos 298, 322, 323
 Megyery Sári 165, 167, 200, 201
 Merczel Erzsébet 145
 Merczel Miklós 120, 142
 Mezey Katalin 116
 Méhes Imre 53, 67, 77, 78
 Mészáros Éva 156, 159
 Mészáros Máté 213, 245
 Mihály Norbert 258, 271
 Mikovinyi Sámuel 197
 Mikó Zoltán 164, 271
 Mikszáth Kálmán 1, 9, 144, 165, 208, 214, 215, 220, 290, 292, 295
 Mindszenty József 96, 140, 145
 Missura Gábor 260
 Mocsáry Antal 296
 Mohácsy József, dr. 44, 51, 187
 Mollináry Gizella 314
 Molnár Júlia 7
 Molnár László, dr. 101
 Molnár Mihály 54, 57
 Molnár Pál, dr. 8
 Molnár Zsigmond 227
 Móri Péterné 80
 Muraközy Nóra 78
 Nagy Csilla 323
 Nagy Ervinné 56, 120, 138, 174
 Nagy Imre 6, 58, 63, 106, 137, 145, 276, 304
 Nagy Iván 84, 103, 126
 Nagy László 326
 Nagy Márta 107, 115, 188
 Nagy Miklós, dr. 13
 Nagy Zoltán 5
 Nedeliczki Teréz 80
 Nemszilaj Máté 233
 Németh György, dr. 93, 94, 97, 101, 109, 114, 116, 120, 133
 Névai Melinda 270
 Novák Zoltán 194
 Nyakas Szilárd 105
 Nyéki Lajos 245
 Olicsek Ádám 204
 Oravecz Ágnes 133, 145, 298
 Orff, Carl 153
 Oroszlánné Mészáros Ágnes 15, 16, 17, 23, 46, 51, 77, 93, 109, 144, 273, 285, 302
 Ódor Dániel 293
 P. Szabó Ernő 270
 Palánki Éva 46
 Pallós Lajos 155
 Pancsovai Krisztina 84
 Pap Bence 233, 273, 287, 295, 308, 330
 Papp János 227
 Pataki László, T. ld. T. Pataki László
 Pálfalvi Nándor 39
 Pálincás Kornél 273
 Pálincás Tibor 299
 Pálmány Béla 88, 158
 Párkányi Raab Péter 298
 Pásztor Sándorné 290, 292, 305
 Peja Győző 135
 Pekár István 270, 285
 Pelhős Klaudia 293
 Pernecky Zsolt 145, 147, 179, 246
 Pernecky Zsófia 145, 147
 Péntes Géza 127, 148, 325
 Péter Mihály 13
 Pétervári Boglárka 226
 Piatrik Valéria 280
 Pintér Veronika, dr. 150
 Pitti Katalin 27
 Pogány György 284
 Polgár István 29
 Pozsonyi Anna 114, 262
 Pozsonyi Edit 263
 Pósfai család 173
 Praznovszky Mihály, dr. 21, 26, 138, 144, 145, 165, 169, 176, 187, 209, 215, 220, 246, 255, 296
 Puntigán József 256
 Puntigán Tünde 256
 Puskás Sándor 7
 Puskin, Alekszandr Szergejevics 145
 R. Várkonyi Ágnes, dr. 126, 158
 Raab Alajos, dr. 166
 Rampasek Gergely 246
 Rádóczy Gyula 155
 Rebmann Rókusné Horváth Valéria 30, 33, 36, 43
 Redő Ferenc 5
 Reiter László 3, 54, 67, 71, 102, 109, 115, 127, 159, 174, 182, 183, 218
 Reményi Károly 151
 Reményik Sándor 286
 Repeczky Ferenc 209
 Réti Zoltán 27, 40, 77, 103, 113, 124, 129, 133, 147, 188, 226, 242, 245, 270, 272, 282, 320, 323
 Rith Lajosné 10, 67
 Romhányi Gyula 245
 Rozgonyi József, dr. 116
 Rózsa Miklós 15
 Rózsavölgyi Márk 77
 Röffler Ferenc 233
 Samu István, dr. 269
 Sándorfői Judit 259
 Sántha Andrea, dr. 123, 244
 Sántha Kálmán, dr. 123, 244
 Sárffy Aladár 199

Sári Katalin 164
 Sárkány Zsuzsa 46, 51, 53, 152
 Sárközi Alice 114, 226, 228
 Scholtz Tivadarné Mohácsy Gitta 187
 Schubert Katalin 164
 Schultz Katalin 15
 Sebestyén Ilona 293
 Selmeczi Kovács Attila, dr. 322
 Selmeczi Zoltán 187, 188, 200, 213, 280, 282, 302, 326
 Semsey Andor, dr. 5
 Sinkóné Szrenka Anikó 328
 Siposhegyi Péter 105
 Soksevits Hanna 293
 Sréter János 26
 Sulyok László 317
 Szabad György, dr. 21
 Szabó András 259, 323
 Szabó Andrea 297, 302
 Szabó Endre 149
 Szabó Endre, dr. 244, 269
 Szabó Ernő, P. ld. P. Szabó Ernő
 Szabó Géza, dr. 138, 165, 247, 280
 Szabó József, dr. 105, 226, 232
 Szabó József János, dr. 271
 Szabó Károly, dr. 1, 17, 23, 26, 42, 45, 53, 165, 167, 170, 178, 187, 200
 Szabó Lőrinc 38, 263, 268 303, 305, 308, 310
 Szabó Péter, dr. 213
 Szabó Péter, dr. 67, 105, 109
 Szabó Vladimír 116, 124, 133, 147, 272, 282
 Szabó Vladimír, id. 188
 Szakács László 246
 Szakolczay Lajos 105
 Szakonyi Károly 270
 Szarvassy Imre 132
 Szatmári Orsi 226
 Szász Lajos 271
 Szász Lajos 31
 Szederkényi Attila 34, 36, 80
 Szegner László 131
 Szenthelyi Miklós 77
 Székely Anna 152
 Szél Imre 152, 202
 Széles Péter 224
 Szigethy Gábor 176, 200
 Szilasi Ágota, H. ld. H. Szilasi Ágota
 Szilfai Melinda 273
 Szirácsik Éva, dr. 281, 316
 Szíj Rezső, dr. 5
 Szokolai Alajos 291
 Szontagh Pál 26, 144
 Sztancsik Tamás 245
 Sztranyavszky Sándor 309
 Szugyczki Zsolt 298
 T. Pataki László 44, 45, 51, 53
 Talabér Erzsébet 27
 Telek Balázs 143
 Telek Zoltán 143
 Telek Zoltán, ifj. 143
 Tibay András 46, 51, 53, 80, 90, 93, 129, 144, 152, 166, 233, 267
 Tolvay Örs, dr. 203
 Tományi Csaba, dr. 149
 Tóth Balázs 323
 Tóth Imre 59, 293
 Tóth István 6
 Tóth László, dr. 105
 Tóth Sándor 133
 Tóth Tamás 212, 248, 284, 306
 Tóth Tibor 80
 Tóth Zoltán 188, 260
 Tóthné Lengyel Judit 46, 78
 Tőkei Ferenc 114
 Tőzsér Zsolt 145, 155, 165
 Túrmezei Erzsébet 89, 226, 232
 Tyekvicska Árpád 140, 145, 175, 186, 189, 208, 213, 233, 287, 298, 302, 319
 Udvardy László 16
 Ujfalussy József 114
 Urbán Aladár 95, 133
 Urbán Árpád 202
 Vác Béla 76
 Vadkerti Hanna 273
 Vagyóczky Károly 5, 43, 101, 138, 167, 199, 260, 302
 Valecsikné Tamás Zsuzsa 16
 Varga Bese 233
 Varga Emese 159
 Varga János 104
 Varga Lajos 202, 227
 Varga László, Á. ld. Á. Varga László
 Vas Ágnes 204, 225, 235, 243, 258, 265, 268, 295, 297, 300, 301, 323, 324
 Vass Imre 107
 Vass Miklós, dr. 16, 26, 28
 Váncsa István 129
 Váradai László 298
 Várkonyi Ágnes, R. ld. R. Várkonyi Ágnes
 Veres István 17
 Veres Pálné 26, 144
 Veresné Sinkovicz Katalin 159, 165, 285
 Versényi György 5, 10, 36, 298
 Vertel József 5, 101, 103
 Végh Gyula 42, 152
 Végh József 240, 254, 291
 Végh Károly 240
 Vidáné Kapos Ilona 31
 Visnovszky Péter 326
 Visnovszky Rezső, dr. 326
 Vizy Zsigmond 188, 252
 Vojtkó István, ifj. 87, 141
 Völgyi Wágner István Antal 212
 Wolcsánszky János 144
 Záborszky Csaba 138
 Zászkaliczky Zsuzsanna 323
 Zentai József 161, 266, 283
 Zolnyánszky Zsolt 302
 Zonda Tamás, dr. 118, 129, 146, 267, 298
 Zólyomi József, dr. 103, 175
 Zórád Ernő 98, 179, 213